

Υπόδειγμα έκθεσης παρακολούθησης των δημοσίων συμβάσεων ενόψει της διαδικασίας υποβολής εκθέσεων των κρατών μελών βάσει των οδηγιών 2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ

Τα πεδία με αστερίσκο (*) είναι υποχρεωτικά.

I. Πληροφορίες σχετικά με την αρχή υποβολής εκθέσεων

☒ Κάνοντας κλικ σ' αυτό το πλαίσιο, δηλώνετε ότι έχετε διαβάσει τη δήλωση περί ιδιωτικότητας και δώστε τη συγκατάθεσή σας για την επεξεργασία των προσωπικών σας δεδομένων

[EUSurvey_Privacy_Statement-2020.pdf](#)

* Χώρα

Ελλάδα

* Ονομασία της εθνικής αρχής

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (ΕΑΔΗΣΥ), η οποία συστάθηκε με τον ν. 4912/2022 (Α' 59) και προήλθε από τη συγχώνευση των δύο ανεξάρτητων αρχών που δραστηριοποιούνταν στο πεδίο των δημοσίων συμβάσεων, ήτοι της ΕΑΑΔΗΣΥ που συστάθηκε με τον ν. 4013/2011 (Α' 204) και της ΑΕΠΠ που συστάθηκε με τον ν. 4412/2016 (Α' 147).

* Ονομασία Μονάδας/Τμήματος

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ / ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

* Ηλεκτρονική διεύθυνση

eaadhsy@eaadhsy.gr

Ονοματεπώνυμο αρμοδίου επικοινωνίας (δεν έχει δημοσιευθεί)

Π. ΑΛΕΞΙΟΥ

Μ. ΚΑΛΟΓΡΙΔΟΥ

Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του αρμοδίου επικοινωνίας (δεν έχει δημοσιευθεί)

n.alexiou@eaadhsy.gr

m.kalogridou@eaadhsy.gr

II. Το πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις

1. Νομικό πλαίσιο

* Παρακαλείσθε να αναφέρετε συνδέσμους προς την κύρια νομική πράξη για την εφαρμογή των οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις και τις κύριες τροποποιήσεις της που προέκυψαν κατά την τρέχουσα περίοδο αναφοράς.

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Απαριθμήστε τους συνδέσμους στο παρακάτω πλαίσιο κειμένου. Μπορείτε να συνδέσετε πολλαπλούς συνδέσμους.

Σύνδεσμος κύριας νομικής πράξης εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ : ν. 4412/2016
<https://www.eaadhsy.gr/n4412/>

Σύνδεσμος κύριων τροποποιήσεων της ως άνω νομικής πράξης (ν. 4412/2016), από την έκδοσή της έως την 31.12.2023 <https://www.eaadhsy.gr/n4412/n4412changes.html>

Στον κάτωθι Πίνακα αποτυπώνονται τα νομοθετήματα που τροποποίησαν την κύρια νομική πράξη εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ (ν. 4412/2016) κατά την τριετία αναφοράς:

	Νομοθέτημα	ΦΕΚ	Ημερομηνία ΦΕΚ
1.	ν. 4782/2021	Α' 36	09.03.2021
2.	ν. 4811/2021	Α' 108	26.06.2021
3.	ν. 4903/2022	Α' 46	05.03.2022
4.	ν. 4914/2022	Α' 61	21.03.2022
5.	ν. 4955/2022	Α' 139	14.07.2022
6.	ν. 4965/2022	Α' 162	02.09.2022
7.	ν. 4912/2022	Α' 59	17.03.2022
8.	ν. 5002/2022	Α' 228	09.12.2022
9.	ν. 5016/2023	Α' 21	08.02.2023
10.	ν. 5036/2023	Α' 77	28.03.2023
11.	ν. 5039/2023	Α' 83	05.04.2023
12.	ν. 5043/2023	Α' 91	13.04.2023
13.	ν. 5079/2023	Α/215	22.12.2023

2. Θεσμικό πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις

Παρακαλείσθε να παράσχετε βασικούς φορείς και θεσμικά όργανα σχετικά με θέματα δημόσιων συμβάσεων, οι οποίοι είναι αρμόδιοι για:

	Αρμόδιοι φορείς (μπορείτε να επιλέξετε περισσότερες από μία καταχωρίσεις)
Σώμα κανονιστικών καθηκόντων (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο) και ανάπτυξη πολιτικής	Υπουργεία (Υπουργείο Ανάπτυξης, Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, Υπουργείο Δικαιοσύνης) και ΕΑΔΗΣΥ
Φορείς αρμόδιοι για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων	ΕΑΔΗΣΥ, Εθνική Αρχή Διαφάνειας, Επιτροπή Ανταγωνισμού, Ελεγκτικό Συνέδριο, Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου
Όργανα προσφυγής	ΕΑΔΗΣΥ, Δικαστήρια (Διοικητικό Εφετείο και Συμβούλιο της Επικρατείας)
Φορείς αρμόδιοι για τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις και τη λειτουργία της διαδικτυακής πύλης για τις δημόσιες συμβάσεις	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης/ ΓΓΠΣ&ΨΔ (systems owner ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ, ΚΗΜΔΗΣ), Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών/ΓΓΥ (systems owner/ business owner ΕΣΗΔΗΣ Έργων), Υπουργείο Ανάπτυξης/ΓΓΕ (business owner ΕΣΗΔΗΣ,ΚΗΜΔΗΣ)
Κεντρικοί φορείς προμηθειών	Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων / Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, (gen-sec@gge.gr) www.gge.mindev.gov.gr Γενική Γραμματεία Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (ggy@yme.gov.gr) Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (ΕΚΑΠΥ) (konstadinidoua@0197.syzefxis.gov.gr) https://ekapy.gov.gr/
KENTPA IKANOTHTΩN	
Άλλα όργανα	Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης (για έργα ΕΣΠΑ), Διαχειριστικές Αρχές ΕΣΠΑ, Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑΑ, για έργα Ταμείου Ανάκαμψης), Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων (με συμβουλευτικό ρόλο).

III. Βασικοί ποσοτικοί δείκτες για τις δημόσιες συμβάσεις

1. Ο συνολικός αριθμός των ανατιθέμενων συμβάσεων

Συνολικός αριθμός συμβάσεων που ανατέθηκαν **πάνω** από τα κατώτατα όρια της ΕΕ (σε ετήσια ανάλυση)

	2021	2022	2023
Αριθμός	9.360	11.681	13.850

* Περιγράψτε τη μεθοδολογία για τη συλλογή δεδομένων και/σχετικά με την πηγή (σε περίπτωση βάσης δεδομένων) των συλλεγόμενων δεδομένων:

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Ως προς την αποτύπωση των ποσοτικών στοιχείων – δεικτών για τις δημόσιες συμβάσεις, κατά την τριετία αναφοράς, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Σε συμφωνία με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 340 του ν. 4412/2016 (άρθρο 83 Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 70362/24.06.2021 Κ.Υ.Α. του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υπουργού Εσωτερικών (δημοσίευση ΦΕΚ Β 2802/30.06.2021 και διόρθωση σφάλματος ΦΕΚ Β 3488/30.07.2021), με τίτλο «Καθορισμός λεπτομερειών για τη σύνταξη έκθεσης παρακολούθησης της εφαρμογής των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων της παρ. 2 του άρθρου 340 ν. 4412/2016 (Α' 147, εφεξής ΚΥΑ 70362)», η οποία καθόρισε τους υπόχρεους για την παροχή των ζητούμενων στοιχείων / πληροφοριών φορείς (άρθρο 3), καθώς επίσης τον χρόνο και τον τρόπο υποβολής των στοιχείων προς την ΕΑΔΗΣΥ (άρθρο 4), στο πλαίσιο σύνταξης της εν λόγω έκθεσης παρακολούθησης. Η υποβολή των στοιχείων ορίστηκε να πραγματοποιείται ηλεκτρονικά, στο email report340@eaadhsy.gr και με τη μορφή συμπλήρωσης Πινάκων στοιχείων.

<https://www.eaadhsy.gr/index.php/category-articles-ethsies-ektheseis/631-kathorismos-leptomereion-gia-ti-syntaxi-ekthesis-parakolouthisis-tis-efarmogis-ton-kanonon-peri-dimosion-symvaseon-tis-par-2-tou-arthrou-340-n-4412-2016>

Σημειώνεται, ότι οι Πίνακες του Παραρτήματος της ΚΥΑ διατίθενται σε επεξεργάσιμη μορφή στην ιστοσελίδα της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (www.eaadhsy.gr).

Τα δεδομένα του παραπάνω πίνακα, τα οποία αφορούν στον αριθμό των άνω των ενωσιακών ορίων (άρθρα 5 και 235 ν. 4412/2016) ανατιθέμενων συμβάσεων για την τριετία 2021 - 2023, απεστάλησαν στην Υπηρεσία μας, σε εφαρμογή των διατάξεων της ΚΥΑ 70362 από τις αρμόδιες δυνάμεις του άρθρου 3 υπηρεσίες, ήτοι το Τμήμα Μητρώου Οικονομικών Φορέων, Επιτελικής Πληροφόρησης, Στατιστικών και Απολογιστικών Στοιχείων της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και τη Διεύθυνση Διαγωνισμών Δημοσίων Συμβάσεων (Δ11) της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Τα δεδομένα που παρατίθενται απεστάλησαν από τις προαναφερθείσες υπηρεσίες με την ιδιότητα των υπόχρεων φορέων (άρθρο 3, Γ).

Τα σχετικά δεδομένα εξήχθησαν από το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) το οποίο περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία στοιχεία για τον προγραμματισμό και τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων και το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) που αποτελεί μέρος του ΕΣΗΔΗΣ και έχει ως σκοπό τη συλλογή, επεξεργασία και δημοσιοποίηση στοιχείων που αφορούν στις δημόσιες συμβάσεις (άρθ. 2 ν. 4412/2016).

Εν προκειμένω, τα ανωτέρω ποσοτικά δεδομένα αποτελούν εκτίμηση των προαναφερθέντων υπόχρεων φορέων, η οποία συμπεριλαμβάνει τις τροποποιήσεις και τις επεκτάσεις των καταχωρημένων συμβάσεων έργων, μελετών/τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, προμηθειών και υπηρεσιών, σύμφωνα με την εισέτι επεξεργασία αυτών των δεδομένων (βλ. σχ. ιστοσελίδα) <https://portal.eprocurement.gov.gr/webcenter/portal/TestPortal>

Ειδικότερα, τα εν λόγω στατιστικά στοιχεία δημοσίων συμβάσεων εξήχθησαν κατόπιν επεξεργασίας των σχετικών καταχωρήσεων στα υποσυστήματα ΕΣΗΔΗΣ Δημοσίων Έργων, ΕΣΗΔΗΣ Προμηθειών και Υπηρεσιών και στο ΚΗΜΔΗΣ Συμβάσεων (βλ. σχετικές ιστοσελίδες):

<https://portal.eprocurement.gov.gr/webcenter/portal/TestPortal/statistics2>,

https://portal.eprocurement.gov.gr/portal_files/tableau/ESHDHS.html,

https://portal.eprocurement.gov.gr/portal_files/tableau/KHMDHS.html

Συνολικός αριθμός συμβάσεων που ανατέθηκαν **κάτω από** τα κατώτατα όρια της ΕΕ (σε ετήσια ανάλυση)

	2021	2022	2023
Αριθμός	213.716	223.596	244.140

- * Περιγράψτε τη μεθοδολογία συλλογής δεδομένων (σε περίπτωση αξιολόγησης βάσει δείγματος) και /στην πηγή (σε περίπτωση βάσης δεδομένων) των συλλεγόμενων δεδομένων:

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Τα δεδομένα του παραπάνω πίνακα, τα οποία αφορούν στον αριθμό των κάτω των ενωσιακών ορίων ανατιθέμενων συμβάσεων για την τριετία 2021- 2023, απεστάλησαν στην Υπηρεσία μας, σε εφαρμογή των διατάξεων της ΚΥΑ 70362 από τις αρμόδιες δυνάμει του άρθρου 3 υπηρεσίες, ήτοι το Τμήμα Μητρώου Οικονομικών Φορέων, Επιτελικής Πληροφόρησης, Στατιστικών και Απολογιστικών Στοιχείων της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και τη Διεύθυνση Διαγωνισμών Δημοσίων Συμβάσεων (Δ11) της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Τα δεδομένα που παρατίθενται απεστάλησαν από τις προαναφερθείσες υπηρεσίες με την ιδιότητα των υπόχρεων φορέων (άρθρο 3,Γ).

Τα σχετικά δεδομένα εξήχθησαν από το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) το οποίο περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία στοιχεία για τον προγραμματισμό και τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων και το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) που αποτελεί μέρος του ΕΣΗΔΗΣ και έχει ως σκοπό τη συλλογή, επεξεργασία και δημοσιοποίηση στοιχείων που αφορούν στις δημόσιες συμβάσεις (άρθ. 2 ν. 4412/2016). Εν προκειμένω, τα άνωθεν ποσοτικά δεδομένα αποτελούν μία εκτίμηση των προαναφερθέντων υπόχρεων φορέων, η οποία συμπεριλαμβάνει τις τροποποιήσεις και τις επεκτάσεις των καταχωρημένων συμβάσεων έργων, μελετών/τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, προμηθειών και υπηρεσιών, σύμφωνα με την εισέτι επεξεργασία αυτών των δεδομένων (βλ. σχ. ιστοσελίδα) <https://portal.eprocurement.gov.gr/webcenter/portal/TestPortal>

Ειδικότερα, τα προπαρατεθέντα στατιστικά στοιχεία δημοσίων συμβάσεων εξήχθησαν κατόπιν επεξεργασίας των σχετικών καταχωρήσεων στα υποσυστήματα ΕΣΗΔΗΣ Δημοσίων Έργων, ΕΣΗΔΗΣ Προμηθειών και Υπηρεσιών και το ΚΗΜΔΗΣ Συμβάσεων (βλ. σχετικές ιστοσελίδες) <https://portal.eprocurement.gov.gr/webcenter/portal/TestPortal/statistics2>, [https://portal.eprocurement.gov.gr/portal_files/tableu/ESHDHS.html](https://portal.eprocurement.gov.gr/portal_files/tableau/ESHDHS.html), https://portal.eprocurement.gov.gr/portal_files/tableu/KHMDHS.html

2. Η συνολική αξία των δημόσιων συμβάσεων

Συνολική αξία των συμβάσεων που ανατέθηκαν **πάνω** από τα κατώτατα όρια της ΕΕ (σε ετήσια ανάλυση)

	2021	2022	2023
Αξία (σε εκατ. ευρώ)	7.968.053.901	9.324.345.567	10.236.235.655

- * Περιγράψτε τη μεθοδολογία για τη συλλογή δεδομένων και/σχετικά με την πηγή (σε περίπτωση βάσης δεδομένων) των συλλεγόμενων δεδομένων:

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Τα δεδομένα του παραπάνω πίνακα, τα οποία αφορούν στη συνολική αξία των άνω των ενωσιακών ορίων ανατιθέμενων συμβάσεων για την τριετία 2021 - 2023, απεστάλησαν στην Υπηρεσία μας, σε εφαρμογή των διατάξεων της ΚΥΑ 70362, από τις αρμόδιες δυνάμει του άρθρου 3 υπηρεσίες, ήτοι το Τμήμα Μητρώου Οικονομικών Φορέων, Επιτελικής Πληροφόρησης, Στατιστικών και Απολογιστικών Στοιχείων της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και τη Διεύθυνση Διαγωνισμών Δημοσίων Συμβάσεων (Δ11) της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Τα δεδομένα που παρατίθενται απεστάλησαν από τις προαναφερθείσες υπηρεσίες με την ιδιότητα των υπόχρεων φορέων (άρθρο 3,Γ). Τα σχετικά δεδομένα εξήχθησαν από το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ), το οποίο περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία στοιχεία για τον προγραμματισμό και τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων και το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) που αποτελεί μέρος του ΕΣΗΔΗΣ και έχει ως σκοπό τη συλλογή, επεξεργασία και δημοσιοποίηση στοιχείων που αφορούν στις δημόσιες συμβάσεις (άρθ. 2 ν. 4412/2016). Εν προκειμένω, τα άνωθεν ποσοτικά δεδομένα αποτελούν μία εκτίμηση των προαναφερθέντων υπόχρεων φορέων, η οποία συμπεριλαμβάνει τις τροποποιήσεις και τις επεκτάσεις των καταχωρημένων συμβάσεων έργων, μελετών/τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, προμηθειών και υπηρεσιών, σύμφωνα με την εισέτι επεξεργασία αυτών των δεδομένων (βλ. σχ. ιστοσελίδα) <https://portal.eprocurement.gov.gr/webcenter/portal/TestPortal>

Ειδικότερα, τα προπαρατεθέντα στατιστικά στοιχεία δημοσίων συμβάσεων εξήχθησαν κατόπιν επεξεργασίας των σχετικών καταχωρήσεων στα υποσυστήματα ΕΣΗΔΗΣ Δημοσίων Έργων, ΕΣΗΔΗΣ Προμηθειών και Υπηρεσιών και στο ΚΗΜΔΗΣ Συμβάσεων (βλ. σχετικές ιστοσελίδες) <https://portal.eprocurement.gov.gr/webcenter/portal/TestPortal/statistics2>, [https://portal.eprocurement.gov.gr/portal_files/tableu/ESHDHS.html](https://portal.eprocurement.gov.gr/portal_files/tableau/ESHDHS.html), https://portal.eprocurement.gov.gr/portal_files/tableu/KHMDHS.html

Συνολική αξία των συμβάσεων που ανατέθηκαν **κάτω από** τα κατώτατα όρια της ΕΕ (σε ετήσια ανάλυση)

	2021	2022	2023
Αξία (σε εκατ. ευρώ)	4.435.857.423	4.901.506.746	7.650.489.621

- * Περιγράψτε τη μεθοδολογία συλλογής δεδομένων (σε περίπτωση αξιολόγησης βάσει δείγματος) και /στην πηγή (σε περίπτωση βάσης δεδομένων) των συλλεγόμενων δεδομένων:

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Τα δεδομένα του παραπάνω πίνακα, τα οποία αφορούν στη συνολική αξία των κάτω των ενωσιακών ορίων ανατιθέμενων συμβάσεων για την τριετία 2021, 2022 και 2023, απεστάλησαν στην Υπηρεσία μας, σε εφαρμογή των διατάξεων της ΚΥΑ 70362 των υπουργείων Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εσωτερικών, από τις αρμόδιες δυνάμει του άρθρου 3 υπηρεσίες, ήτοι το Τμήμα Μητρώου Οικονομικών Φορέων, Επιτελικής Πληροφόρησης, Στατιστικών και Απολογιστικών Στοιχείων της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και τη Διεύθυνση Διαγωνισμών Δημοσίων Συμβάσεων (Δ11) της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Τα δεδομένα που παρατίθενται απεστάλησαν από τις προαναφερθείσες υπηρεσίες με την ιδιότητα των υπόχρεων φορέων (άρθρο 3,Γ).

Τα σχετικά δεδομένα εξήχθησαν από το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ), το οποίο περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία στοιχεία για τον προγραμματισμό και τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων και το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) που αποτελεί μέρος του ΕΣΗΔΗΣ και έχει ως σκοπό τη συλλογή, επεξεργασία και δημοσιοποίηση στοιχείων που αφορούν στις δημόσιες συμβάσεις (άρθ. 2 ν. 4412/2016). Εν προκειμένω, τα άνωθεν ποσοτικά δεδομένα αποτελούν μία εκτίμηση των προαναφερθέντων υπόχρεων φορέων, η οποία συμπεριλαμβάνει τις τροποποιήσεις και τις επεκτάσεις των καταχωρημένων συμβάσεων έργων, μελετών/τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, προμηθειών και υπηρεσιών, σύμφωνα με τη μέχρι σήμερα επεξεργασία αυτών των δεδομένων (βλ. σχ. ιστοσελίδα) <https://portal.eprocurement.gov.gr/webcenter/portal/TestPortal>

Ειδικότερα, τα προπαρατεθέντα στατιστικά στοιχεία δημοσίων συμβάσεων εξήχθησαν κατόπιν επεξεργασίας των σχετικών καταχωρήσεων στα υποσυστήματα ΕΣΗΔΗΣ Δημοσίων Έργων, ΕΣΗΔΗΣ Προμηθειών και Υπηρεσιών και το ΚΗΜΔΗΣ Συμβάσεων (βλ.σχ. ιστοσελίδες) <https://portal.eprocurement.gov.gr/webcenter/portal/TestPortal/statistics2>, [https://portal.eprocurement.gov.gr/portal_files/tableu/ESHDHS.html](https://portal.eprocurement.gov.gr/portal_files/tableau/ESHDHS.html), https://portal.eprocurement.gov.gr/portal_files/tableu/KHMDHS.html

IV. Πηγές εσφαλμένης εφαρμογής ή ανασφάλειας δικαίου (συμπεριλαμβανομένων πιθανών διαρθρωτικών ή επαναλαμβανόμενων προβλημάτων)

1. Προετοιμασία και έναρξη διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης:

Ποιες είναι οι κύριες πηγές εσφαλμένης εφαρμογής (ή πτυχές με τις οποίες συνδέεται η ανασφάλεια δικαίου);

Σε περίπτωση που η απάντησή σας στις ερωτήσεις 2, 7, 8 ή 9 είναι ναι, θα εμφανιστούν πρόσθετες επιλογές.

- ☒ 1. Προκαταρκτική διαβούλευση της αγοράς
- ☒ 2. Εκτίμηση της αξίας της σύμβασης (εάν ναι, διευκρινίστε κατωτέρω)
- ☐ 3. Εσφαλμένος καθορισμός προθεσμιών
- ☒ 4. Ακατάλληλα κριτήρια επιλογής (υπερβολικά περιοριστικά, ειδικά προσαρμοσμένα για συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, που δεν σχετίζονται με το αντικείμενο της σύμβασης)
- ☐ 5. Τεχνικές απαιτήσεις που εισάγουν διακρίσεις

- ☐ 6. Σύγκρουση συμφερόντων
- ☒ 7. Διαδικασίες χωρίς δημοσίευση (εάν ναι, διευκρινίστε παρακάτω)
- ☐ 8. Ακατάλληλη χρήση ειδικών διαδικασιών (εάν ναι, διευκρινίστε παρακάτω)
- ☒ 9. Άλλα ζητήματα (εάν ναι, διευκρινίστε παρακάτω)

2. Εκτίμηση της αξίας της σύμβασης:

- ☐ Υποεκτίμηση της αξίας της σύμβασης για την αποφυγή της εφαρμογής των κανόνων της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις
- ☐ Τεχνητή κατάτμηση της σύμβασης (χωρίς άθροιση της αξίας παρόμοιων συμβάσεων)

7. Διαδικασίες χωρίς δημοσίευση που αιτιολογούνται εσφαλμένα από:

- ☐ Αναφορά σε ανεπιτυχή προηγούμενη διαδικασία
- ☐ Έλλειψη εναλλακτικής λύσης
- ☐ Εξαιρετικά επείγουσα ανάγκη
- ☐ Άλλων λόγων

9. Άλλα ζητήματα, να διευκρινιστούν:

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Όπως επισημαίνεται και ανωτέρω, σε συμφωνία με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 340 του ν. 4412/2016 (άρθρο 83 Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), εκδόθηκε υπ' αριθμ. 70362/24.06.2021 ΚΥΑ, η οποία καθόρισε τους υπόχρεους για την παροχή των ζητούμενων στοιχείων / πληροφοριών (άρθρο 3) φορείς, καθώς επίσης τον χρόνο και τον τρόπο υποβολής των στοιχείων (άρθρο 4) προς την ΕΑΔΗΣΥ, στο πλαίσιο σύνταξης έκθεσης παρακολούθησης εφαρμογής των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων.

Η ανά έτος αναφοράς (2021-2022-2023) συμπλήρωση των, σε επεξεργάσιμη μορφή, αναρτημένων στην ιστοσελίδα της ΕΑΔΗΣΥ Πινάκων, από υπόχρεους φορείς που ανταποκρίθηκαν, επέτρεψε τη σύσταση δείγματος με σκοπό, μέσω επεξεργασίας των υποβληθέντων ποιοτικών πληροφοριών και ποσοτικών δεδομένων, την εξαγωγή σχετικών με τις ερωτήσεις που τίθενται, στο πλαίσιο των Ενοτήτων της παρούσας Έκθεσης, συμπερασμάτων.

Προς τον σκοπό αποσαφήνισης της μεθοδολογίας συλλογής δεδομένων, όπου στην παρούσα έκθεση γίνεται αναφορά σε αξιολόγηση στοιχείων δείγματος, επισημαίνονται τα ακόλουθα ως προς τα ποιοτικά κριτήρια/ στοιχεία που αναφέρονται :

Οι απαντήσεις στις ερωτήσεις της παρούσας Έκθεσης, οι οποίες άπτονται ποιοτικών στοιχείων/ κριτηρίων και αναφέρονται ως βασιζόμενες σε επεξεργασία στοιχείων δείγματος, αφορούν στα στοιχεία που υπεβλήθησαν στην ΕΑΔΗΣΥ δυνάμει του Πίνακα 1 «Ποιοτικά στοιχεία εφαρμογής κανόνων δημοσίων συμβάσεων» της ΚΥΑ 70362. Επισημαίνεται ότι, βάσει του εν λόγω Πίνακα 1, οι υπόχρεοι φορείς συμπλήρωναν προκαθορισμένες από την ΚΥΑ 70362 επιλογές/ παραμέτρους, απαντώντας στην ερώτηση «Σε ποια στάδια/ επιμέρους διαδικασίες του κύκλου ζωής των δημοσίων συμβάσεων εντοπίζονται τα περισσότερα ή και σημαντικότερα προβλήματα;»

Κατόπιν εξέτασης του δείγματος των υπόχρεων φορέων, από το σύνολο των απαντήσεων του Πίνακα 1 που υπεβλήθησαν στην ΕΑΔΗΣΥ κατά την τριετία αναφοράς (2021-2023), επιλέχθηκε επιμέρους δείγμα βάσει των απαντήσεων που απέστειλαν οι φορείς που ανταποκρίθηκαν στην υποχρέωση συμπλήρωσης του Πίνακα 1 της ως άνω ΚΥΑ, κατά το έτος 2023 (πλέον πρόσφατο δείγμα, με πληρέστερες απαντήσεις ως προς τα ποιοτικά στοιχεία που δηλώθηκαν).

Ως εκ τούτου, στις ερωτήσεις που αφορούν ποιοτικά κριτήρια / στοιχεία και πραγματοποιείται αναφορά στο δείγμα της ΚΥΑ 70362, το δείγμα αυτό ορίζεται ως ανωτέρω.

Ειδικότερα, το εν λόγω δείγμα είναι ένα τυχαίο και ίσων πιθανοτήτων δείγμα 135 αναθετουσών αρχών, οι οποίες ανταποκρίθηκαν απαντώντας σε κατάλογο προεπιλεγμένων παραμέτρων (προκαθορισμένες επιλογές που αφορούν σε επιμέρους σημεία κατά τα στάδια σχεδιασμού, ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων, όπως καθορίστηκαν δυνάμει του Πίνακα 1 της ΚΥΑ 70362). Οι εν λόγω παράμετροι / επιλογές, αποσκοπούν στον εντοπισμό προβλημάτων και τη διαπίστωση στοιχείων, σχετικά με τη συχνότητα εμφάνισης αυτών, ως προς στην εφαρμογή των διατάξεων του ενωσιακού και εθνικού δικαίου των δημοσίων συμβάσεων. Επισημαίνεται ότι ο Πίνακας 1 της ΚΥΑ 70362 περιλαμβάνει τριάντα επτά (37) προκαθορισμένες επιμέρους επιλογές, σχετικά με τα προβλήματα που εντοπίζονται, ανά τέσσερα (4) στάδια (σχεδιασμός, δημοσιότητα και διαφάνεια, υποβολή προσφορών και αξιολόγηση, κατακύρωση και σύναψη σύμβασης) και οκτώ (8) προκαθορισμένες επιλογές σχετικά με τις αιτίες εμφάνισης αυτών (έλλειψη γνώσεων / δεξιοτήτων, έλλειψη προσωπικού / οργάνωσης, κακή διατύπωση, ασάφεια, δύσκολη ερμηνεία, πιθανές διαφορετικές ερμηνείες, απαιτείται συνεχής καθοδήγηση, άλλο).

Υπογραμμίζεται ότι, οι ερωτήσεις που περιλαμβάνονται στην παρούσα Έκθεση (EU Survey) δεν τελούν σε αντιστοίχιση προς τις παραμέτρους του Πίνακα 1 της ΚΥΑ 70362, Ως εκ τούτου, τα ποσοστά εμφάνισης εκάστης παραμέτρου (σημείου σταδίου κατά το οποίο εντοπίζεται/ δηλώνεται πρόβλημα), λαμβάνονται υπόψη σε σχέση με το σύνολο των παραμέτρων της ΚΥΑ 70362. Ως προς τούτο, επισημαίνεται ότι ο κατάλογος ερωτήσεων του EU Survey αφορά σε επτά (7) εκ των τριάντα επτά (37) παραμέτρων/ επιλογών του Πίνακα 1 της ΚΥΑ 70362. Επίσης, πρέπει να επισημανθεί ότι οι φορείς του δείγματος που ανταποκρίθηκαν, προέβησαν, ως είχαν τη δυνατότητα, στην κατάδειξη άνω του ενός εκ των 37 παραμέτρων - σημείων επιμέρους σταδίων, ως σημείων της διαδικασίας ανάθεσης και εκτέλεσης (ως οι εν λόγω διαδικασίες επιμερίστηκαν σε 4 επιμέρους στάδια κατά τα ανωτέρω), στα οποία εντοπίζονται προβλήματα, εξ ου και το σύνολο των απαντήσεων των 135 φορέων ανέρχεται, κατά το έτος 2023, σε εξακόσιες ογδόντα οκτώ (688). Ως εκ τούτου, τα ποσοστά εμφάνισης προβλήματος ανά επιμέρους επιλογή / παράμετρο, λαμβάνουν υπόψη τη συχνότητα εμφάνισης του προβλήματος, ανά επιλογή, επί του συνόλου. Βάσει του προαναφερθέντος δείγματος, πλέον των αναφερομένων στην ερώτηση 1 προβλημάτων, κύριο πρόβλημα κατά το στάδιο σχεδιασμού (προετοιμασίας, κατά το λεκτικό της Ερώτησης 1) των συμβάσεων, βάσει του δείγματος ΚΥΑ 70362, αναδείχθηκε ο προγραμματισμός ετήσιων αναγκών, σε ποσοστό 9,7%, ακολουθούμενο από τον προσδιορισμό των προδιαγραφών (8,6%).

Αναφέρατε τις βέλτιστες πρακτικές που αποσκοπούν στον μετριασμό των προβλημάτων που εντοπίστηκαν στις προηγούμενες απαντήσεις και παραθέστε σύνδεσμο προς κάθε δημοσίως διαθέσιμο έγγραφο σχετικό με τα ζητήματα που αναφέρατε.

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Σε περίπτωση που η απάντησή σας σε οποιαδήποτε από τις ερωτήσεις της παρούσας ενότητας ήταν «Ναι», παρακαλείστε να παράσχετε περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία αυτά, κατά περίπτωση. Μπορείτε να απαριθμήσετε πολλαπλούς συνδέσμους χωρισμένους με το «εισαγωγή».

Ως προς την επιλογή 2 («Εκτίμηση της αξίας της σύμβασης»), αναφέρεται η έκδοση της Κατευθυντήριας Οδηγίας 25/28.08.2020, με θέμα: «Ζητήματα υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας σύμβασης σε περίπτωση υποδιαίρεσής της σε τμήματα. Εφαρμογή της παρέκκλισης του άρθρου 6 παρ. 10 ν. 4412/2016», της ΕΑΔΗΣΥ, <https://diavgeia.gov.gr/doc/%CE%A9%CE%94%CE%A3%CE%99%CE%9F%CE%9E%CE%A4%CE%92-92%CE%A9?inline=true>

Ως προς την απάντηση στην επιλογή 7 (Διαδικασίες χωρίς δημοσίευση»), αναφέρεται η έκδοση της Κατευθυντήριας Οδηγίας 27/08.07.2021, με θέμα «Επαναλαμβανόμενες πλημμέλειες – παρατυπίες που έχουν διαπιστωθεί κατά τα έτη 2017 έως 2021, στο πλαίσιο του ελέγχου νομιμότητας της προηγηθείσας διαγωνιστικής διαδικασίας επί αιτημάτων παροχής σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 παρ. 2 περ. α' και 269 περ. α' του ν. 4412/2016, καθώς και εν γένει υποδείξεις - συστάσεις που έχει απευθύνει η Αρχή με τις εκδοθείσες Γνώμες της επί αιτημάτων διαπραγμάτευσης κατόπιν επίκλησης των ανωτέρω νομικών βάσεων» της ΕΑΔΗΣΥ : <https://diavgeia.gov.gr/doc/%CE%A88%CE%A34%CE%9F%CE%9E%CE%A4%CE%92-%CE%A8%CE%943?inline=true>

Ως προς την ίδια επιλογή υπ' αριθμ. 7, αναφέρεται και το με Α.Π. 3581/01.07.2022 διευκρινιστικό έγγραφο της ΕΑΔΗΣΥ με θέμα «Υπόμνηση υποχρεώσεων αναθετούσων αρχών / αναθετόντων φορέων που σχετίζονται με την προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης (κατ' άρθρο 26, 32 & 269 ν. 4412/2016)», <https://diavgeia.gov.gr/doc/6%CE%98%CE%A3%CE%A9%CE%9F%CE%9E%CE%A4%CE%92-%CE%9D92?inline=true>

2. Αξιολόγηση των προσφορών και ανάθεση της σύμβασης:

Ποιες είναι οι κύριες πηγές εσφαλμένης εφαρμογής (ή πτυχές με τις οποίες συνδέεται η ανασφάλεια δικαίου);

Εάν η απάντησή σας στην ερώτηση 8 είναι ναι, θα εμφανιστούν πρόσθετες επιλογές.

- ☒ 1. Παράνομος αποκλεισμός προσφερόντων/απόρριψη προσφορών
- ☐ 2. Μη συμμόρφωση με τους υποχρεωτικούς λόγους αποκλεισμού
- ☐ 3. Παράνομος αποκλεισμός προσφερόντων από τρίτες χώρες που καλύπτονται από ΣΔΣ ή άλλη διεθνή συμφωνία
- ☐ 4. Εσφαλμένη αξιολόγηση των κριτηρίων ανάθεσης
- ☒ 5. Εσφαλμένη εφαρμογή των κανόνων σχετικά με την ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά
- ☐ 6. Μη δημοσίευση της γνωστοποίησης ανάθεσης σύμβασης
- ☐ 7. Παράνομη τροποποίηση των όρων του διαγωνισμού πριν από τη σύναψη της σύμβασης
- ☒ 8. Άλλος λόγος (εάν ναι, διευκρινίστε παρακάτω)

8. Άλλοι λόγοι, διευκρινίστε:

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Υπό το πρίσμα των αναφερομένων ανωτέρω, σχετικά με το δείγμα της ΚΥΑ 70362, αναφέρονται τα ακόλουθα σχετικά με την ερώτηση 2:

Κατόπιν επεξεργασίας των απαντήσεων των φορέων του δείγματος ΚΥΑ 70362, ως προς το στάδιο της υποβολής προσφορών και αξιολόγησης αυτών, τα βασικά προβλήματα που αναδείχθηκαν ήταν η συγκρότηση επιτροπών (8,7%), πρόβλημα που άπτεται του εθνικού πλαισίου διενέργειας των διαδικασιών ανάθεσης, αναγόμενο ιδίως σε πρόβλημα έλλειψης των σχετικών με τις προσήκουσες διαδικασίες δεξιοτήτων καθώς και καταρτισμένου προσωπικού. Το δεύτερο, ως προς τη συχνότητα εμφάνισης των σχετικών επιλογών, πρόβλημα που αναδείχθηκε, αφορά στην παροχή διευκρινίσεων

(2,2%), κυρίως λόγω ασάφειας και διαφορετικών ερμηνειών, ακολουθούμενο από την ηλεκτρονική υποβολή προσφορών (2%), με βασική αιτία, σύμφωνα με τα δεδομένα του δείγματος, την έλλειψη δεξιοτήτων και ικανότητας χειρισμού των ηλεκτρονικών συστημάτων και τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές (2%), με κύριες αιτίες την ασάφεια και αμφισβητήσιμη ερμηνεία, ως προς τον ορισμό του όρου και τις παρεπόμενες συνέπειες σε σχέση με την αξιόπιστη αξιολόγηση των προσφορών.

Περαιτέρω, ως προς την επιλογή υπ' αριθμ. 1 της ερώτησης 2 ανωτέρω («Παράνομος αποκλεισμός προσφερόντων/απόρριψη προσφορών»), αναφέρεται ότι, σύμφωνα με τα συμπεράσματα της υπ' αριθμ. 5 /2023 ειδικής έκθεσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με τίτλο «Προσυμβατικός έλεγχος δημοσίων συμβάσεων έργων: Ουσιώδεις πλημμέλειες και λοιπά κρίσιμα πορίσματα χρονικής περιόδου από 1.1.2022 έως 30.6.2023», αναδείχθηκε ως συμπέρασμα, μεταξύ άλλων, ότι έλαβαν χώρα παράνομοι αποκλεισμοί οικονομικών φορέων από τους οποίους οι αναθέτουσες αρχές στέρησαν τη δυνατότητα να καλύψουν τα κριτήρια χρηματοοικονομικής επάρκειας με την άθροιση των δυνατοτήτων είτε του εκάστοτε υποψηφίου και τρίτου παρέχοντος σ' αυτόν σχετική στήριξη, είτε των μελών υποψήφιας ένωσης οικονομικών φορέων, απαιτώντας, αντιθέτως, την πλήρωση των οικείων κριτηρίων από έναν φορέα αυτοτελώς. Επιπλέον, διαπιστώθηκαν πλημμέλειες στα στάδια ελέγχου των δικαιολογητικών είτε συμμετοχής, είτε κατακύρωσης, που είχαν ως αποτέλεσμα τον παράνομο αποκλεισμό οικονομικών φορέων που προηγούνταν στη σειρά μειοδοσίας από τους αναδειχθέντες αναδόχους <https://www.elsyn.gr/sites/default/files/%CE%95%CE%9A%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%97%20%CE%A0%CE%A1%CE%9F%CE%A3%CE%A5%CE%9C%CE%92%CE%91%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A5%20%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%A9%CE%9D%205.pdf> Επισημαίνεται ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι αρμόδιο για τον προσυμβατικό έλεγχο δημοσίων συμβάσεων των οποίων η προϋπολογιζόμενη δαπάνη υπερβαίνει τα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 324 ν. 4700/2020 (ΦΕΚ Α' 127), ως εκάστοτε ισχύει (βλ. και άρθρο 325, εξαιρέσεις από τον προσυμβατικό έλεγχο).

Ως προς την επιλογή 5 της ερώτησης 2 ανωτέρω («Εσφαλμένη εφαρμογή των κανόνων σχετικά με την ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά»), σημειώνεται ότι βάσει της ανάλυσης των απαντήσεων του προαναφερθέντος δείγματος, όσον αφορά στη λανθασμένη εφαρμογή των σχετικών με την ασυνήθιστη προσφορά διατάξεων προκύπτουν ως κύριες αιτίες, κατά πρώτον η ουσιώδης ασάφεια (σε ποσοστό της τάξης του 35%) και κατά δεύτερον ερμηνευτική δυσχέρεια (17,5%) με συναφώς επιπρόσθετη συνδρομή πολλαπλών πιθανών ερμηνειών (17,5%), όσον αφορά στην προσήκουσα εφαρμογή της σχετικής με την προκύπτουσα περίπτωση της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς στο στάδιο υποβολής προσφορών.

Επιπλέον, σημειώνεται ότι, βάσει των ευρημάτων των επτά (7) δειγματοληπτικών ελέγχων σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης, τις οποίες πραγματοποίησε η ΕΑΔΗΣΥ κατά την τριετία αναφοράς, κατά το στάδιο αξιολόγησης προσφορών και ανάθεσης της σύμβασης, αναδείχθηκε ως πρόβλημα, με κριτήριο τη συχνότητα εμφάνισης, η «Εφαρμογή κριτηρίων επιλογής και ανάθεσης» (50% συχνότητα εμφάνισης προς το σύνολο των καταγγελιών που αξιολογήθηκαν).

Τέλος, βάσει των καταγγελιών που αξιολογήθηκαν, συνολικά 205 κατά την τριετία αναφοράς, προέκυψε ως κύριο πρόβλημα η «Συγκρότηση Επιτροπών» (66.6% συχνότητα εμφάνισης προς το σύνολο των καταγγελιών που αξιολογήθηκαν) και συγκεκριμένα η αδυναμία/δυσχέρεια συγκρότησής τους, η οποία, ως αναφέρεται και ανωτέρω, αποτελεί πρόβλημα εφαρμογής άρθρου (221) του ν. 4412/2026 (διάταξη εθνικής προέλευσης).

*Οι καταγγελίες που κρίθηκαν εκτός αξιολόγησης, δεν αξιολογήθηκαν για έναν ή περισσότερους από τους παρακάτω λόγους: δεν αφορούν σε καταγγελία, δεν στοιχειοθετείται πλημμέλεια, δεν υφίσταται δημόσια σύμβαση, συνάγεται αοριστία/ασάφεια των υποβληθέντων στοιχείων ή αναρμοδιότητα της Αρχής.

Αναφέρατε τις βέλτιστες πρακτικές που αποσκοπούν στον μετριασμό των προβλημάτων που εντοπίστηκαν στις προηγούμενες απαντήσεις και παραθέστε σύνδεσμο προς κάθε δημοσίως διαθέσιμο έγγραφο σχετικό με τα ζητήματα που αναφέρατε.

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Σε περίπτωση που η απάντησή σας σε οποιαδήποτε από τις ερωτήσεις της παρούσας ενότητας ήταν «Ναι», παρακαλείστε να παράσχετε περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία αυτά, κατά περίπτωση. Μπορείτε να απαριθμήσετε πολλαπλούς συνδέσμους χωρισμένους με το «εισαγωγή».

Ως προς την επιλογή 1 της ερώτησης 2 ανωτέρω («Παράνομος αποκλεισμός προσφερόντων/απόρριψη προσφορών») αναφέρονται τα ακόλουθα: κατ' εφαρμογή των προβλεπομένων στην παράγραφο 7 του άρθρου 57 Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, το οποίο ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το άρθρο 73 παρ. 8-9 ν. 4412/2016, όπως ισχύει, είναι δυνατόν να υφίστανται ορισμένοι εθνικοί κανονισμοί και/ ή διοικητικές δομές που αφορούν στην εφαρμογή μέτρων αυτοκάθαρσης, βάσει διακριτικής ευχέρειας του εκάστοτε κράτους μέλους. Προς τον σκοπό αυτό, συστάθηκε στο ελληνικό δικαιοσύστημα σε κεντρικό επίπεδο Επιτροπή (Υπουργική Απόφαση 49341/2020), σκοπός της οποίας είναι η εξέταση και η έκδοση σύμφωνης ή μη γνώμης, σχετικά με την επάρκεια των επανορθωτικών μέτρων που λαμβάνουν οικονομικοί φορείς, προς επανόρθωση λόγου αποκλεισμού που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 73 ν. 4412/2016 (άρθρο 57 Οδηγίας 2014/24/ΕΕ). Το 2022 εκδόθηκαν οι Υπουργικές Αποφάσεις 15739/2022 και 35498 /2022, οι οποίες τροποποίησαν την Απόφαση 49341/2020. Ειδικότερα, σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση 102080/2022, η Επιτροπή εξετάζει σχέδια απόφασης αναθετουσών αρχών, αναφορικά με την επάρκεια των επανορθωτικών μέτρων που έχουν ληφθεί από οικονομικούς φορείς και εκδίδει γνώμη εντός 40 ημερών από τη λήψη του αιτήματος, μετά του συνόλου των σχετικών στοιχείων. Η Επιτροπή γνωμοδοτεί επί της εγκυρότητας, ακρίβειας, επάρκειας και εξακριβωσιμότητας των δηλώσεων των οικονομικών φορέων, υπό το πρίσμα των ενεργειών/ μέτρων που ελήφθησαν, προκειμένου να θεραπευθεί ο σχετικός λόγος αποκλεισμού που συνέτρεξε στο πρόσωπό τους, βάσει των διατάξεων του άρθρου 73 ν. 4412/2016. Ως εκ τούτου, τα μέτρα που λαμβάνουν οικονομικοί φορείς προς απόδειξη της αξιοπιστίας τους, όταν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού, εξετάζονται υποχρεωτικά από γνωμοδοτική Επιτροπή, προς εξασφάλιση της ομοιόμορφης και προσήκουσας εφαρμογής του τρόπου εξέτασης αυτών.

<https://www.eaadhsy.gr/n4412/n4412onlyindex.html>

https://www.eaadhsy.gr/images/docs/20230421_37122%20E%CE%B3%CE%BA%CF%8D%CE%BA%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CF%82%20%CE%B3%CE%B9%CE%B1%20%CE%95%CF%80%CE%B1%CE%BD%CE%BF%CF%81%CE%B8%CF%89%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC%20%CE%9C%CE%AD%CF%84%CF%81%CE%B1.pdf

<https://www.eaadhsy.gr/index.php/category-articles-gia-tous-foreis/721-ya-rythmisis-thematon-sxetika-me-tin-eksetasi-epanorthotikon-metron-apo-tin-epitropi-tis-par-9tou-arthrou-73-n-4412-2016-v-5623-02-11-2022>

Ως προς την επιλογή 5 της ερώτησης 2 ανωτέρω («Εσφαλμένη εφαρμογή των κανόνων σχετικά με την ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά»), επισημαίνεται η προσθήκη της παρ. 5α στο άρθρο 88 του ν. 4412/2016, σύμφωνα με την οποία «στις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών, παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, ως ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, σε κάθε περίπτωση, τεκμαίρονται προσφορές που υποβάλλονται σε διαγωνισμό και εμφανίζουν απόκλιση μεγαλύτερη των δέκα (10) ποσοστιαίων μονάδων από τον μέσο όρο του συνόλου των εκπτώσεων των παραδεκτών προσφορών που υποβλήθηκαν. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να κρίνει ότι συνιστούν ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές και προσφορές με μικρότερη ή καθόλου απόκλιση από το ως άνω όριο. Οι παρεχόμενες εξηγήσεις του οικονομικού φορέα, ιδίως ως προς τον προσδιορισμό οικονομικών μεγεθών, με τις οποίες ο προσφέρων διαμόρφωσε την προσφορά του, αποτελούν δεσμευτικές συμφωνίες και τμήμα της σύμβασης ανάθεσης που δεν μπορούν να μεταβληθούν καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης.»

<https://www.eaadhsy.gr/n4412/n4412onlyindex.html>

3. Εκτέλεση της σύμβασης:

Ποιες είναι οι κύριες πηγές εσφαλμένης εφαρμογής (ή πτυχές με τις οποίες συνδέεται η ανασφάλεια δικαίου);

Σε περίπτωση που η απάντησή σας στην ερώτηση 2 ή στην ερώτηση 3 είναι ναι, θα εμφανιστούν πρόσθετες επιλογές στο τέλος της STAGE 3 για περισσότερες λεπτομέρειες.

- ☒ 1. Παράνομες τροποποιήσεις συμβάσεων
- ☐ 2. Εσφαλμένη εφαρμογή των μέσων σύναψης συμβάσεων (εάν ναι, διευκρινίστε παρακάτω)
- ☒ 3. Άλλοι λόγοι (εάν ναι, διευκρινίστε παρακάτω)

3. Άλλοι λόγοι, διευκρινίστε:

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Ως προς την επιλογή 1 της ερώτησης 3 («Παράνομες τροποποιήσεις συμβάσεων») της παρούσας Ενότητας, αναφέρεται η υπ' αριθμ. 7/2023 ειδική έκθεση του ΣΤ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με τίτλο «Προσυμβατικός έλεγχος δημοσίων συμβάσεων προμηθειών: Ουσιώδεις πλημμέλειες χρονικής περιόδου από 1.1.2022 έως 30.6.2023». Σύμφωνα με τις διαπιστώσεις της εν λόγω ειδικής έκθεσης, κατά τον προσυμβατικό έλεγχο των, υπαγομένων στην αρμοδιότητά του, διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, κατά το χρονικό διάστημα που αναφέρεται ανωτέρω, διαπιστώθηκαν: τροποποιήσεις συμβάσεων με επέκταση του οικονομικού αντικειμένου, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η αξία ή/και οι συμβατικές ποσότητες δεν είχαν αναλωθεί και κρίθηκαν ανεπίτρεπτες. Επιπλέον, επί τροποποιητικών συμβάσεων με αντικείμενο την αναπροσαρμογή των συμβατικών τιμών των αγαθών, δεν τεκμηριώθηκε, σε δικαιολόγηση της αναπροσαρμογής αυτής, ανατροπή της οικονομικής ισορροπίας των τροποποιούμενων συμβάσεων σε βάρος των προμηθευτών, συνεπεία του γενικότερου φαινομένου των ανατιμήσεων στις αγορές <https://www.elsyn.gr/sites/default/files/%CE%95%CE%9A%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%97%20%CE%A0%CE%A1%CE%9F%CE%A3%CE%A5%CE%9C%CE%92%CE%91%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A5%20%CE%A0%CE%A1%CE%9F%CE%9C%CE%97%CE%98%CE%95%CE%99%CE%A9%CE%9D%207.pdf>

Τέλος, σημειώνεται ότι, βάσει των καταγγελιών που υπεβλήθησαν στην ΕΑΔΗΣΥ κατά την τριετία αναφοράς και αξιολογήθηκαν, κατά το εκτέλεσης της σύμβασης (αναφερόμενο στον Πίνακα 1 της ΚΥΑ 70362 ως στάδιο «Κατακύρωσης – Σύναψης της σύμβασης»), η πλειονότητα των προβλημάτων αφορά ομοίως στην «Τροποποίηση σύμβασης» (68.1% συχνότητα εμφάνισης).

Αναφέρατε τις βέλτιστες πρακτικές που αποσκοπούν στον μετριασμό των προβλημάτων που εντοπίστηκαν στις προηγούμενες απαντήσεις και παραθέστε σύνδεσμο προς κάθε δημοσίως διαθέσιμο έγγραφο σχετικό με τα ζητήματα που αναφέρατε.

Σε περίπτωση που η απάντησή σας σε οποιαδήποτε από τις ερωτήσεις της παρούσας ενότητας ήταν «Ναι», παρακαλείστε να παράσχετε περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία αυτά, κατά περίπτωση. Μπορείτε να απαριθμήσετε πολλαπλούς συνδέσμους χωρισμένους με την εισαγωγή.

Επιλογή 1 : «1. Παράνομες τροποποιήσεις συμβάσεων», αναφέρεται η τροποποίηση του άρθρου 53 ν. 4412/2016 με το άρθρο 7 ν. 4965/2022, με την τροποποίηση των παραγράφων 9 και 10 και την προσθήκη παρ. 9α και 10α, σχετικά με την πρόβλεψη σαφούς ρήτρας αναθεώρησης τιμών στα έγγραφα της σύμβασης προμηθειών και υπηρεσιών, οι οποίες αποσκοπούν αφενός στην αντιμετώπιση του φαινομένου των ανατιμήσεων στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών, συνεπεία των διαταράξεων στις εφοδιαστικές αλυσίδες λόγω της πανδημίας και μετέπειτα της ενεργειακής κρίσης αφετέρου στην αύξηση του κατώτατου μισθού στις συμβάσεις υπηρεσιών καθαριότητας και φύλαξης (τροποποιήσεις συμβάσεων κατά τη διάρκεια τους) :

«9. Στις διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης προμηθειών, όταν από τα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται διάρκεια της σύμβασης μεγαλύτερη των δώδεκα (12) μηνών, περιλαμβάνεται στα έγγραφα της σύμβασης όρος περί αναπροσαρμογής της τιμής, υπό τους περιορισμούς του άρθρου 132, περί τροποποίησης συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης παράδοσης, με υπαιτιότητα του αναδόχου, ο χρόνος παράτασης δεν λαμβάνεται υπόψη για την αναπροσαρμογή. Προκαταβολή που χορηγήθηκε αφαιρείται από την προς αναπροσαρμογή συμβατική αξία.

9α. Στα έγγραφα της σύμβασης για την αναπροσαρμογή της τιμής εφαρμόζεται ο τύπος:

$$T = \text{Τπροσφοράς } X (1 + \Delta TK)$$

Όπου ΔTK: ο δείκτης τιμών καταναλωτή της συγκεκριμένης κατηγορίας στην οποία υπάγονται τα αγαθά, όπως έχει ανακοινωθεί από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) για τον μήνα που προηγείται του χρόνου παράδοσης των αγαθών, σε σχέση με τον ίδιο μήνα του έτους κατά το οποίο υποβλήθηκε η προσφορά του οικονομικού φορέα, και ανακοινώνεται σε μηνιαία βάση από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων Τ - προσφοράς: η τιμή της οικονομικής προσφοράς του οικονομικού φορέα στον οποίο ανατίθεται η σύμβαση και Τ: η αναπροσαρμοσμένη τιμή. Η αναπροσαρμογή της τιμής εφαρμόζεται μόνο αν, κατά τον χρόνο παράδοσης των αγαθών, συντρέχουν αθροιστικά οι εξής συνθήκες:

α) έχουν παρέλθει δώδεκα (12) μήνες τουλάχιστον από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών, που καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης,

β) ο δείκτης τιμών καταναλωτή (ΔTK) είναι μικρότερος από μείον τρία τοις εκατό (-3%) και μεγαλύτερος από τρία τοις εκατό (3%),

γ) η αναθέτουσα αρχή διαθέτει τις απαραίτητες πιστώσεις για την εφαρμογή της αναπροσαρμογής της τιμής.

Στα έγγραφα της σύμβασης μπορεί να προβλέπεται άλλος τύπος αναπροσαρμογής της τιμής εφόσον αυτός είναι σαφής, συγκεκριμένος, αποτυπώνεται μαθηματικά και αιτιολογείται ειδικά βάσει των ιδιαιτεροτήτων της σύμβασης ή εφόσον οι τιμές των αγαθών υπολογίζονται, βάσει επίσημων τιμών αναφοράς (παρατηρητήρια τιμών).

10. Στις διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών, μπορεί να ορίζεται με σαφήνεια στα έγγραφα της σύμβασης όρος περί αναπροσαρμογής της τιμής, υπό τους περιορισμούς του άρθρου 132, οι προϋποθέσεις και ο τρόπος αναπροσαρμογής αυτής.

10α. Ειδικά για τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών καθαριότητας και φύλαξης κτιρίων ορίζεται ότι η τιμή αναπροσαρμόζεται υποχρεωτικά, υπό τους περιορισμούς του άρθρου 132, σύμφωνα με τον τύπο:

$$T = \text{Τπροσφοράς } X (1 + \alpha)$$

Όπου α: το ποσοστό αύξησης του κατώτατου μισθού εργαζόμενου σε σχέση με αυτόν που ίσχυε κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών, Τ_προσφοράς: η τιμή της οικονομικής προσφοράς του οικονομικού φορέα στον οποίο ανατίθεται η σύμβαση και Τ: η αναπροσαρμοσμένη τιμή. Η αναπροσαρμογή της τιμής εφαρμόζεται μόνο αν η αναθέτουσα αρχή διαθέτει τις απαραίτητες πιστώσεις για την εφαρμογή της.» <https://www.eaadhsy.gr/n4412/n4412fulltextlinks.html#art32>

Επιλογή 1 ομοίως : αναφέρεται η υπ' αριθμ. 95213/05.10.2022 εγκύκλιος του Υπουργείου Ανάπτυξης, με τίτλο «Εγκύκλιος εφαρμογής των παρ. 9 έως 10α του άρθρου 53 ν. 4412/2016 περί εφαρμογής της ρήτηρας αναπροσαρμογής των τιμών στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών»

<https://www.mindev.gov.gr/>

και οι μηνιαίες εγκύκλιοι με τα Δελτία Τιμών Καταναλωτή της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου (όλες οι εγκύκλιοι αναρτημένοι στην ιστοσελίδα της ΕΑΔΗΣΥ <https://www.eaadhsy.gr/index.php/category-articles-gia-tous-foreis/716-ritra-anatheorisis-timon-se-promitheies-kai-ypiresies>

Ως προς τις συμβάσεις έργων και στο πλαίσιο του άρθρου 153 ν. 4412/2016, ενεργοποιήθηκε εκ νέου η έκδοση υπουργικών αποφάσεων καθορισμού συντελεστών αναθεώρησης τιμών δημοσίων έργων ανά τρίμηνο, συνεπεία της διατάραξης της εφοδιαστικής αλυσίδας αρχικά λόγω της κρίσης του Covid 19 και στη συνέχεια της εμπολέμης κατάστασης στην Ουκρανία. (Βλ. Υπουργικές αποφάσεις α) με αριθμ. Δ11 /334219 (ΦΕΚ Β' 5565/31.10.2022) β) με αριθμ. 166653 (ΦΕΚ Β 2735/02.06.2022) γ) με αριθ. 359881

4. Προβλήματα που μπορεί να προκύψουν σε διάφορα στάδια:

Ποιες είναι οι κύριες πηγές εσφαλμένης εφαρμογής (ή πτυχές με τις οποίες συνδέεται η ανασφάλεια δικαίου);

Εάν η απάντησή σας στην ερώτηση 4 είναι ναι, θα εμφανιστούν πρόσθετες επιλογές.

- ☐ 1. Εσφαλμένη εφαρμογή κεντρικών ή κοινών προμηθειών
- ☐ 2. Μη τήρηση νόμιμων προθεσμιών (που προβλέπονται από το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο)
- ☐ 3. Μεροληπτική προηγούμενη συμμετοχή υποψηφίων ή προσφερόντων
- ☐ 4. Άλλα ζητήματα (εάν ναι, διευκρινίστε παρακάτω)

Αναφέρατε τις βέλτιστες πρακτικές που αποσκοπούν στον μετριασμό των προβλημάτων που εντοπίστηκαν στις προηγούμενες απαντήσεις και παραθέστε σύνδεσμο προς κάθε δημοσίως διαθέσιμο έγγραφο σχετικό με τα ζητήματα που αναφέρατε.

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Σε περίπτωση που η απάντησή σας σε οποιαδήποτε από τις ερωτήσεις της παρούσας ενότητας ήταν «Ναι», παρακαλείστε να παράσχετε περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία αυτά, κατά περίπτωση. Μπορείτε να απαριθμήσετε πολλαπλούς συνδέσμους χωρισμένους με την εισαγωγή.

5. Ποιες είναι οι ειδικές νομικές διατάξεις της νομοθεσίας της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις που δημιουργούν προβλήματα;

Οδηγία 2014/23/ΕΕ («οδηγία για τις παραχωρήσεις»)

Οδηγία 2014/24/ΕΕ («κλασική οδηγία»)

Οδηγία 2014/25/ΕΕ («οδηγία για τις υπηρεσίες κοινής ωφελείας»)

Οδηγία 2007/66/ΕΚ («οδηγία για τα μέσα έννομης προστασίας»)

Απαριθμήστε τα άρθρα των οδηγιών και περιγράψτε το ζήτημα που αντιμετωπίζετε (π.χ. ασαφές, υπερβολικά αυστηρό/ασαφές, ανταποκρίνεται σε αντιφατικές ερμηνείες ή πρακτικές):

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Ως προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αναφέρονται τα ακόλουθα :

Άρθρο 12- Δημόσιες συμβάσεις μεταξύ φορέων του δημοσίου τομέα

Οι αναθέτουσες αρχές δυσκολεύονται να ερμηνεύσουν και να εφαρμόσουν:

- την προϋπόθεση της περ. γ της παρ. 1, σύμφωνα με την οποία: «δεν υπάρχει άμεση συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων στο ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο, εξαιρουμένων των μορφών συμμετοχής ιδιωτικών κεφαλαίων χωρίς δυνατότητα ελέγχου ή δικαιώματος αρνησικυρίας που απαιτούνται από διατάξεις νόμου και δεν ασκούν αποφασιστική επιρροή στο ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο», καθώς και
- την προϋπόθεση της περ. γ της παρ. 4, σύμφωνα με την οποία: «οι συμμετέχουσες αναθέτουσες

αρχές εκτελούν στην ελεύθερη αγορά λιγότερο από το 20% των δραστηριοτήτων που αφορά η συνεργασία.»

Άρθρο 57- Λόγοι αποκλεισμού

I. Δεν είναι σαφές πώς επαληθεύουν οι αναθέτουσες αρχές την περίοδο αποκλεισμού του άρθρου 57 παρ. 1 ως προς τα φυσικά πρόσωπα του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του οικονομικού φορέα ή ως προς τα εκείνα τα οποία έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν. Πιο συγκεκριμένα, δεν είναι σαφές εάν οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να ελέγχουν και τις ποινικές καταδίκες για φυσικά πρόσωπα, τα οποία κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς δεν είναι πλέον μέλη διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του οικονομικού φορέα ή δεν έχουν πλέον τις προαναφερθείσες εξουσίες. Ωστόσο, κατά την περίοδο αποκλεισμού (5ετία ή ενδεχομένως άλλη περίοδο, η οποία προβλέπεται απευθείας στην καταδικαστική απόφαση), τα πρόσωπα αυτά ήταν μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του οικονομικού φορέα ή είχαν τις προαναφερθείσες εξουσίες.

II. Από τη διατύπωση του άρθρου 57 παρ. 4 περ. (η), σύμφωνα με την οποία «εάν ο οικονομικός φορέας έχει κριθεί ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 59», φαίνεται ότι αυτός ο λόγος αποκλεισμού δεν σχετίζεται με προηγούμενες διαδικασίες στις οποίες συμμετείχε ο οικονομικός φορέας, ιδίως εντός της τελευταίας τριετίας πριν από την έναρξη της διαδικασίας ανάθεσης. Γενικά, δεν είναι σαφές εάν η τριετής περίοδος αποκλεισμού, κατά την οποία η αναθέτουσα αρχή οφείλει να ελέγξει τους λόγους αποκλεισμού του άρθρου 57 παρ. 4, αφορά όλους τους λόγους της παρούσας παραγράφου ή δεν ισχύει για ορισμένους από αυτούς που φαίνεται να σχετίζονται αποκλειστικά με τη συγκεκριμένη (παρούσα) διαδικασία ανάθεσης. Η παραπάνω ασάφεια φαίνεται να αφορά, πέραν της περίπτωσης (η) και τις περιπτώσεις (ε), (στ), και (θ) της παρ. 4, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα εφαρμογής για τις αναθέτουσες αρχές και τους οικονομικούς φορείς, τα οποία καταλήγουν σε προσφυγές και γενικά καθυστερήσεις στην ανάθεση των συμβάσεων.

III Η δυνατότητα επίκλησης μέτρων αυτοκάθαρσης δεν φαίνεται να συνδέεται με όλους τους λόγους αποκλεισμού που προβλέπει το άρθρο 57 παρ. 4. Ειδικότερα, όπως προκύπτει από το τυποποιημένο έντυπο ΕΕΕΣ, το οποίο έχει εγκριθεί με τον Εκτελεστικό Κανονισμό 2017/6 της ΕΕ, στα σχετικά πεδία που αφορούν τους λόγους αποκλεισμού των περιπτώσεων (ε), (στ), (ζ), (η) και (θ) του άρθρου 57 παρ. 4, δεν υπάρχουν αντίστοιχα πεδία για επίκληση και ανάλυση των μέτρων αυτοκάθαρσης από τους οικονομικούς φορείς.

Το παραπάνω γεγονός εγείρει ζητήματα ερμηνείας και εφαρμογής που αφορούν τις διατάξεις του άρθρου 57 παρ. 6, σύμφωνα με την οποία «Οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας εμπίπτει σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 4 μπορεί να προσκομίσει στοιχεία προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού. Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης», καθώς η διάταξη αυτή της Οδηγίας φαίνεται να καλύπτει όλους τους λόγους αποκλεισμού του άρθρου 57 παρ. 4.

Άρθρο 67- Κοστολόγηση του κύκλου ζωής

Οι αναθέτουσες αρχές δυσκολεύονται να καθορίσουν μεθόδους και αντικειμενικά κριτήρια για την κοστολόγηση του κύκλου ζωής, με αποτέλεσμα να μην εφαρμόζουν τις διατάξεις του άρθρου 67.

Άρθρο 69- Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές

Οι αναθέτουσες αρχές δυσκολεύονται να προσδιορίσουν τις ενδείξεις ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, ιδίως σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει ειδικός νομοθετικός καθορισμός ορίου, ποσοστού κ.λπ., που θα αποτελέσουν τη βάση για τον υπολογισμό των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών.

Περαιτέρω, υπάρχει δυσκολία στην αξιολόγηση των εξηγήσεων των οικονομικών φορέων, ιδιαίτερα σε

6. Ποια είναι τα πρότυπα και οι συμπεριφορές που δεν απορρέουν από εσφαλμένη εφαρμογή ή ανασφάλεια δικαίου, αλλά υποδεικνύουν πιθανά προβλήματα κατά την εφαρμογή των κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις;

Σε περίπτωση που η απάντησή σας σε οποιαδήποτε από αυτές τις ερωτήσεις είναι ναι, θα εμφανιστούν παρακάτω πρόσθετες επιλογές για περισσότερες λεπτομέρειες.

- ☒ 1. Προτίμηση για τη χαμηλότερη τιμή ως κριτήρια ανάθεσης που επηρεάζουν αρνητικά την ποιότητα της αγοράς (εάν ναι, διευκρινίστε παρακάτω)
- ☒ 2. Συχνή χρήση διαδικασιών παρέκκλισης (εάν ναι, διευκρινίστε τις αιτιολογήσεις που χρησιμοποιούνται για τις διαδικασίες παρέκκλισης)
- ☐ 3. Συχνή χρήση των συντομότερων δυνατών προθεσμιών (εάν ναι, διευκρινίστε παρακάτω)
- ☐ 4. Επαναλαμβανόμενη ανάθεση συμβάσεων στον ίδιο οικονομικό φορέα
- ☐ 5. Επαναλαμβανόμενη ανάθεση συμβάσεων σε οικονομικούς φορείς τρίτων χωρών που δεν καλύπτονται από ΣΔΣ ή άλλη διεθνή συμφωνία (εάν ναι, διευκρινίστε παρακάτω την αιτιολόγηση)
- ☐ 6. Σύμβαση που ανατίθεται σε περίπτωση υπόνοιας αθέμιτου ανταγωνισμού (εάν ναι, βλ. παρακάτω)
- ☐ 7. Χαμηλή χρήση πράσινων απαιτήσεων ή κριτηρίων ανάθεσης (εάν ναι, παραθέστε περαιτέρω εξηγήσεις παρακάτω)
- ☐ 8. Χαμηλή χρήση κοινωνικών απαιτήσεων ή κριτηρίων ανάθεσης (εάν ναι, παραθέστε περαιτέρω εξηγήσεις παρακάτω)
- ☐ 9. Χαμηλή χρήση των δημόσιων συμβάσεων καινοτομίας (εάν ναι, παρακαλούμε να μας παράσχετε περαιτέρω εξηγήσεις κατωτέρω)
- ☐ 10. Έλλειψη παρακολούθησης της εκτέλεσης της σύμβασης (εάν ναι, διευκρινίστε παρακάτω)
- ☒ 11. Άλλα ζητήματα (εάν ναι, διευκρινίστε παρακάτω)

1. Προτίμηση για τη χαμηλότερη τιμή ως κριτήρια ανάθεσης που επηρεάζουν αρνητικά την ποιότητα της αγοράς, η οποία προκαλείται από:

- ☒ Έλλειψη επαγγελματισμού
- ☒ Έλλειψη πόρων
- ☐ Δημοσιονομικοί περιορισμοί
- ☐ Αγορά κοινώς χρησιμοποιούμενων ή έτοιμων προς χρήση προϊόντων, έργων ή υπηρεσιών

2. Συχνή χρήση διαδικασιών παρέκκλισης, διευκρινίστε:

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Σχετικά με το ζήτημα των διαδικασιών παρέκκλισης που εφαρμόζονται στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, οφείλουμε να επισημάνουμε ότι στο Ετήσιο Πρόγραμμα Ελέγχων έτους 2022 του Ελεγκτικού Συνεδρίου εντάχθηκε και διενεργήθηκε ο έλεγχος : «Απευθείας αναθέσεις: τότε οι απευθείας αναθέσεις δημοσίων συμβάσεων ή οι αναθέσεις ύστερα από σύντομη διαδικασία διαπραγμάτευσης διασφαλίζουν την αντικειμενική ακεραιότητα της διαδικασίας;»

Το αντικείμενο του ελέγχου ήταν οι δημόσιες συμβάσεις που είχαν συναφθεί από δημόσιους φορείς κατά το χρονικό διάστημα από 01.01.2021 έως 30.04.2022, με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης ή της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, οι οποίες δεν είχαν υποβληθεί σε προσυμβατικό έλεγχο (άρθρο 324 επ. του ν. 4700/2020, ως ίσχυε). Στο πλαίσιο του ελέγχου εξετάστηκε δείγμα 5.073 συμβάσεων (31 ΟΤΑ α΄ βαθμού, 4 ΟΤΑ β΄ βαθμού και 2 νομικά πρόσωπα αυτών, 9 νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, 7 νοσοκομεία και 2 ΥΠΕ, 3 Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και 6

Υπουργεία). Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του ελέγχου, τα μεγαλύτερα ποσοστά, όσον αφορά τον μέσο όρο του ποσοστού της συμβατικής αξίας των απευθείας αναθέσεων και των αναθέσεων κατόπιν διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης (συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων ήσσονος αξίας) σε σχέση με την αξία του συνόλου των συμβάσεων που συνήψαν οι φορείς του δείγματος κατά την ελεγχόμενη περίοδο, διαπιστώθηκε ότι αφορούσαν τις συμβάσεις που είχαν συναφθεί από τα νοσοκομεία και τις ΥΠΕ του δείγματος, ήτοι στον τομέα της υγείας (βλ. πεδίο 12 της έκθεσης ελέγχου 4 /2023): https://www.elsyn.gr/sites/default/files/book_files/%CE%95%CE%9A%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%97%20%CE%95%CE%9B%CE%95%CE%93%CE%A7%CE%9F%CE%A5%204%20%CE%91%CE%A0%CE%95%CE%A5%CE%98%CE%95%CE%99%CE%91%CE%A3%20%CE%91%CE%9D%CE%91%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%95%CE%99%CE%A3_0.pdf

*Σε σχέση με τα ως άνω συμπεράσματα, επισημαίνεται η - κατόπιν επεξεργασίας διαθέσιμων στοιχείων από τη βάση πληροφοριών του ΚΗΜΔΗΣ Συμβάσεων, συμπερίληψη πινάκων ποσοτικών δεδομένων στο πεδίο ΙΧ της παρούσας έκθεσης, αναφορικά με το σύνολο των αναθετουσών αρχών σε σχέση με το προπαρατεθέν ζήτημα. Τα δεδομένα των εν λόγω πινάκων, επιβεβαιώνουν τα συμπεράσματα της ως άνω υπ' αριθμ. 4/2023 ειδικής έκθεσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Περαιτέρω, αναφέρεται η υπ' αριθμ. 5/2023 ειδική έκθεση του Ε' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με τίτλο «Προσυμβατικός έλεγχος δημοσίων συμβάσεων έργων: Ουσιώδεις πλημμέλειες και λοιπά κρίσιμα πορίσματα χρονικής περιόδου από 1.1.2022 έως 30.6.2023», από την οποία προκύπτει ότι, όσον αφορά στις δημόσιες συμβάσεις έργων, οι αποκλίσεις από τον κανόνα τήρησης ανοικτών διαδικασιών παρατηρείται ότι ανακύπτουν περισσότερο στις περιπτώσεις έργων που αποσκοπούν στην αποκατάσταση ζημιών από φυσικές καταστροφές <https://www.elsyn.gr/sites/default/files/%CE%95%CE%9A%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%97%20%CE%A0%CE%A1%CE%9F%CE%A3%CE%A5%CE%9C%CE%92%CE%91%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A5%20%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%A9%CE%9D%205.pdf>

11. Άλλα ζητήματα, προσδιορίστε και εξηγήστε τα ζητήματα που εντοπίστηκαν:

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Ως προς τα ποσοτικά στοιχεία που αφορούν στις ερωτήσεις 7, 8 και 9, προκειμένου να προσδιοριστεί το κατά πόσον είναι χαμηλή ή όχι η χρήση των πράσινων, κοινωνικών ή καινοτόμων συμβάσεων, κατά το λεκτικό των ερωτήσεων 7, 8 και 9, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Στο ΚΗΜΔΗΣ κατά την περίοδο αναφοράς 2021- 2023 δεν υφίστατο ως υποχρεωτικό στοιχείο, στις φόρμες των αναρτητέων πράξεων «Προσκλήσεις – Προκηρύξεις – Διακηρύξεις», «Κατακυρώσεις – Αναθέσεις» και «Συμβάσεις», η επιλογή κατά πόσον μια σύμβαση περιλαμβάνει πράσινες ή κοινωνικές απαιτήσεις / κριτήρια ή αποτελεί σύμβαση καινοτομίας. Ως προς τις πράσινες δημόσιες συμβάσεις προστέθηκε σχετικό πεδίο στις ως άνω φόρμες την 01.02.2024.

Ως προς τις κοινωνικές συμβάσεις το ΚΗΜΔΗΣ, στο πεδίο «Νομικό Πλαίσιο» περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την επιλογή «8 Συμβάσεις για Κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες» που αφορά στις υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα XIV του Προσαρτήματος Α ν. 4412/2016 (ενωσιακό όριο 750.000 ευρώ) και στο ίδιο πεδίο, την επιλογή «9 Συμβάσεις ανατιθέμενες κατ' αποκλειστικότητα», η οποία αφορά στις συμβάσεις του άρθρου 20, ως ισχύει. Υπογραμμίζεται ότι το πεδίο «Νομικό Πλαίσιο» δεν αποτελεί υποχρεωτικό πεδίο προς συμπλήρωση από τις αναθέτουσες αρχές / τους αναθέτοντες φορείς (αναμένεται τροποποίηση).

Ως προς τις συμβάσεις καινοτομίας, επισημαίνεται ότι το πεδίο «Είδος Διαδικασίας» του ΚΗΜΔΗΣ περιλαμβάνει την επιλογή «11 Σύμπραξη Καινοτομίας (άρθρα 31/ 268 ν. 4412/2016)». Το εν λόγω πεδίο είναι υποχρεωτικό προς συμπλήρωση, πλην όμως αφορά μόνον τις συμπράξεις καινοτομίας και όχι εν γένει τις συμβάσεις καινοτόμων λύσεων (εξετάζεται η περίπτωση προσθήκης νέου πεδίου ή τιμής στο

ΚΗΜΔΗΣ).

Κατόπιν των ανωτέρω, προκύπτει ότι δεν είναι δυνατή η εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων σχετικά με το εάν είναι χαμηλή ή όχι η χρήση των πράσινων, κοινωνικών ή καινοτόμων συμβάσεων (ποσοτικά συμπεράσματα).

Ως προς την ποιοτική διάσταση των ερωτήσεων 7,8 και 9, ήτοι σχετικά με τα προβλήματα που έχουν αναδειχθεί και τις αιτίες αυτών, κατά τη χρήση πράσινων, κοινωνικών και καινοτόμων συμβάσεων, σημειώνεται ότι δυνάμει της ΚΥΑ 70362/ 2021, δεν περιλαμβανόταν σχετικό πεδίο στον Πίνακα 1 περί των ποιοτικών στοιχείων εφαρμογής κανόνων δημοσίων συμβάσεων, τα οποία όφειλαν να υποβάλουν οι υπόχρεοι φορείς στην ΕΑΔΗΣΥ. Ως εκ τούτου, δεν υφίστανται κατά την τριετία αναφοράς ποιοτικά στοιχεία σχετικά με τις ερωτήσεις 7,8 και 9.

Παρά ταύτα, σημειώνεται ότι στο σημείο V.3 1.1.3. περιλαμβάνεται Πίνακας με τίτλο «KPIs αποτελέσματα για το έτος 2021», ο οποίος αποτυπώνει το ποσοστό συμμετοχής των πράσινων διακηρύξεων και συμβάσεων, ανά φορέα, βάσει δείγματος φορέων του 2021 το οποίο παρασχέθηκε στην ΕΑΔΗΣΥ από το Υπουργείο Ανάπτυξης, στο πλαίσιο έκθεσης αποτίμησης υλοποίησης του Εθνικού Σχεδίου Δράσης 2021-2023 για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις για το πρώτο έτος εφαρμογής (2021). Επιπλέον, σημειώνεται ότι στην ερώτηση 3.1.2. Μέρους VIII της παρούσας, περιλαμβάνονται ποσοτικά στοιχεία ως προς τις καινοτόμες συμβάσεις, υπό τις ως άνω παραδοχές, ήτοι στοιχεία που συνάγονται βάσει του αριθμού των δηλωθεισών συμπράξεων καινοτομίας (πεδίο 11 ανωτέρω).

Ως προς την επιλογή 10 της παρούσας ερώτησης 6, αναφέρεται ότι από τα διαθέσιμα στοιχεία του δείγματος της ΚΥΑ 70362, δεν προκύπτει έλλειψη παρακολούθησης της εκτέλεσης των συμβάσεων, πλην όμως προκύπτει ότι, σε ποσοστό 4,5% οι υπόχρεοι φορείς απάντησαν ότι η παρακολούθηση της εκτέλεσης δημιουργεί προβλήματα, λόγω έλλειψης προσωπικού/ οργάνωσης σε ποσοστό 46% και έλλειψης γνώσεων/ δεξιοτήτων σε ποσοστό 27%.

Αναφέρατε τις βέλτιστες πρακτικές που αποσκοπούν στον μετριασμό των προβλημάτων που εντοπίστηκαν στις προηγούμενες απαντήσεις και παραθέστε σύνδεσμο προς κάθε δημοσίως διαθέσιμο έγγραφο σχετικό με τα ζητήματα που αναφέρατε.

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Σε περίπτωση που η απάντησή σας σε οποιαδήποτε από τις ερωτήσεις της παρούσας ενότητας ήταν «Ναι», παρακαλείστε να παράσχετε περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία αυτά, κατά περίπτωση. Μπορείτε να απαριθμήσετε πολλαπλούς συνδέσμους χωρισμένους με την εισαγωγή.

V. Ποιοτική υποβολή εκθέσεων σχετικά με την εφαρμογή του συστήματος επανεξέτασης των δημόσιων συμβάσεων

1. Παρακαλείσθε να αναφέρετε τα σχετικά αριθμητικά στοιχεία για το εθνικό σύστημα επανεξέτασης στον πίνακα που ακολουθεί, όπως περιγράφεται κατωτέρω. Α

) Αριθμός πρωτοβάθμιων αποφάσεων επανεξέτασης (όλες οι πρωτοβάθμιες αποφάσεις επανεξέτασης),

Β) μέση διάρκεια των πρωτοβάθμιων επανεξετάσεων — διάμεση διάρκεια όλων των πρωτοβάθμιων επανεξετάσεων (αριθμός ημερολογιακών ημερών μεταξύ της ημερομηνίας έναρξης και της ημερομηνίας λήξης, όταν η ημερομηνία έναρξης είναι η ημερομηνία καταχώρισης της καταγγελίας/της προσφυγής και η ημερομηνία λήξης κατά την οποία εκδίδεται η απόφαση επανεξέτασης) και

Γ) αριθμός πρωτοβάθμιων αποφάσεων επανεξέτασης κατά των οποίων ασκήθηκε έφεση στο (επόμενο) δικαστικό επίπεδο και τα αποτελέσματά της — (όλες οι πρωτοβάθμιες αποφάσεις επανεξέτασης κατά των οποίων ασκήθηκε έφεση στο (επόμενο) δικαστικό επίπεδο, τόσο για λόγους αξιοκρατίας όσο και για διαδικαστικούς λόγους, επιπλέον, περιλαμβάνει τον αριθμό των πρωτοβάθμιων αποφάσεων επανεξέτασης που επικυρώθηκαν

α) (κυρίως)·

(κυρίως) απορρίφθηκε· ή

γ) ούτε επικυρώθηκε ούτε απορρίφθηκε από το (επόμενο) δικαστικό επίπεδο (π.χ. επειδή δεν είχαν ακόμη αποφασιστεί, αποσυρθεί).

	2021	2022	2023
A. Αριθμός πρωτοβάθμιων αποφάσεων επανεξέτασης	2.508	2.831	3.024
B. Μέση διάρκεια των πρωτοβάθμιων επανεξετάσεων	54 ημέρες(αποφάσεις επί προδικαστικών προσφυγών) & 10 ημέρες (ασφαλιστικά μέτρα)	50 ημέρες (αποφάσεις επί προδικαστικών προσφυγών)& 9 ημέρες (ασφαλιστικά μέτρα)	56 ημέρες(αποφάσεις επί προδικαστικών προσφυγών) & 9 ημέρες (ασφαλιστικά μέτρα)
Γ. Αριθμός πρωτοβάθμιων αποφάσεων επανεξέτασης κατά των οποίων ασκήθηκε έφεση στο (επόμενο) δικαστικό επίπεδο και τα αποτελέσματά της	443, εκ των οποίων 195 επικυρώθηκαν, 178 απορρίφθηκαν, 70 ούτε επικυρώθηκαν ούτε απορρίφθηκαν στο επόμενο επίπεδο	735 εκ των οποίων 393 επικυρώθηκαν,260 απορρίφθηκαν,82 ούτε επικυρώθηκαν ούτε απορρίφθηκαν στο επόμενο επίπεδο	697 εκ των οποίων 240 επικυρώθηκαν, 105 απορρίφθηκαν, 352 ούτε επικυρώθηκαν ούτε απορρίφθηκαν

2. Αναφέρατε τις βέλτιστες πρακτικές που αποσκοπούν στη μείωση του αριθμού των παρεμποδιστικών καταγγελιών/δράσεων προς επανεξέταση (Α)

το πολύ 5000 χαρακτήρες

3. Αναφέρατε τις βέλτιστες πρακτικές που αποσκοπούν στη μείωση της διάρκειας των πρωτοβάθμιων αποφάσεων επανεξέτασης, όπως επισημαίνεται στην προηγούμενη στήλη (Β)

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Αναφέρεται η (Αριθμός 1Ε/2023) Προκήρυξη επιλογής «συνολικά είκοσι δύο (22) μελών στην Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ) με πενταετή θητεία, σύμφωνα με τον ν. 4912/2022 και το άρθρο 31 του ν. 4765/2021 (Α' 6), όπως ισχύει» (ΦΕΚ ΑΣΕΠ 9/16.03.2023), Σκοπός της ως άνω προκήρυξης, η διαδικασία της οποίας αναμένεται να ολοκληρωθεί, είναι η πλήρωση του συνόλου των θέσεων (30) Μελών Κλιμακίων εξέτασης προδικαστικών προσφυγών, ως εκ τούτου η συγκρότηση του συνόλου των προβλεπομένων από τον ν. 4412/2016 Κλιμακίων, η οποία αναμένεται να μειώσει έτι περαιτέρω τη διάρκεια εξέτασης των προδικαστικών προσφυγών.
https://eaadhsy.gr/images/docs/FEK-2023-Tefxos-A.S.E.P.-00009-downloaded-16_03_2023.pdf

4. Αναφέρατε τις βέλτιστες πρακτικές που αποσκοπούν στη μείωση του αριθμού των πρωτοβάθμιων επανεξετάσεων κατά των οποίων ασκήθηκε προσφυγή στο επόμενο δικαστικό επίπεδο, όπως επισημαίνεται στον ανωτέρω πίνακα (Γ)

το πολύ 5000 χαρακτήρες

VI. Απάτη, διαφθορά, σύγκρουση συμφερόντων και άλλες σοβαρές παρατυπίες

Περιγράψτε τις δράσεις που έχουν αναληφθεί και/ή τους μηχανισμούς που έχουν τεθεί σε εφαρμογή για τη διασφάλιση της πρόληψης, του εντοπισμού και της κατάλληλης αναφοράς περιπτώσεων σοβαρών παρατυπιών στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένης της απάτης και της διαφθοράς και των συγκρούσεων συμφερόντων.

1. Κανονιστικές απαιτήσεις σχετικά με:

- ☒ Ενισχυμένοι κανόνες για την εφαρμογή του συστήματος των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος
- ☐ Ενισχυμένοι κανόνες για τη διαφάνεια
- ☒ Ενισχυμένοι κανόνες για τη σύγκρουση συμφερόντων
- ☒ Ενισχυμένοι κανόνες για την καταπολέμηση της διαφθοράς
- ☒ Ενισχυμένοι κανόνες για την εφαρμογή των λόγων αποκλεισμού
- ☐ Άλλοι κανόνες (εάν ναι, περιγράψτε παρακάτω)

1.1. Βέλτιστες πρακτικές.

Εάν είναι διαθέσιμες, αναφέρατε τις βέλτιστες πρακτικές που αποσκοπούν στον εντοπισμό

παρατυπιών, όπως επισημαίνεται στην προηγούμενη στήλη, και παραθέστε σύνδεσμο προς κάθε έγγραφο διαθέσιμο στο κοινό σχετικά με τα ζητήματα που αναφέρατε.

Παραθέστε ποσοτικά στοιχεία, π.χ.: αριθμός περιπτώσεων που εντοπίζονται και δίνονται περαιτέρω από τις αρμόδιες αρχές.

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Παρακαλείστε να παράσχετε περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία αυτά, κατά περίπτωση. Μπορείτε να απαριθμήσετε πολλαπλούς συνδέσμους χωρισμένους με την εισαγωγή.

Ως προς την επιλογή «Ενισχυμένοι κανόνες για την εφαρμογή του συστήματος των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος» σημειώνονται τα ακόλουθα:

Ο ν.4990/2022, με τίτλο «Προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις ενωσιακού δικαίου Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2019 (L 305) και λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις», σκοπός του οποίου είναι η διασφάλιση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου προστασίας των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του ενωσιακού δικαίου, καθώς και για παραβιάσεις εσωτερικού δικαίου σχετικά με αδικήματα δωροδοκίας και εμπορίας επιρροής όπως τυποποιούνται στα άρθρα 159, 159Α, 235, 236, 237, 237Α και 396 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95) και στο άρθρο 134 του ν. 5090/2024 (Α' 30). Ο ως άνω νόμος 4990/2022 ενσωμάτωσε στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2019, σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης (L 305) https://www.et.gr/api/DownloadFeksApi/?fek_pdf=20220100210

Ως προς την επιλογή «Ενισχυμένοι κανόνες για την καταπολέμηση της διαφθοράς», αναφέρονται τα εξής:

Με τον ν. 5013/2023 (ΦΕΚ Α12/19.1.2023), με τίτλο «Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, διαχείριση κινδύνων στον δημόσιο τομέα και άλλες διατάξεις», προβλέπεται ότι οι φορείς του δημόσιου τομέα, οφείλουν να τηρούν Μητρώο Κινδύνων στο οποίο καταγράφονται οι αναγνωρισμένοι κίνδυνοι του φορέα, το επίπεδο αξιολόγησής τους, οι υφιστάμενες δικλίδες ελέγχου, οι πρόσθετες δικλίδες ελέγχου για την αντιμετώπιση των κινδύνων, καθώς και οι υπεύθυνοι διαχείρισής τους. Στο Μητρώο Κινδύνων καταγράφονται και οι κίνδυνοι διαφθοράς και απάτης, τους οποίους οι φορείς οφείλουν να διαβιβάζουν στην Ε.Α.Δ. προκειμένου να ενημερώνεται το Κεντρικό Αποθετήριο Κινδύνων Διαφθοράς. Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπεται ότι, στα Μητρώα Κινδύνων των φορέων καθώς και στο Κεντρικό Αποθετήριο Κινδύνων Διαφθοράς καταγράφονται οι κίνδυνοι διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένων και των κινδύνων που συνδέονται με τις δημόσιες συμβάσεις. Κατά την αρχική εφαρμογή του νόμου, υπόχρεοι για την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων είναι αποκλειστικά οι φορείς της Κεντρικής Διοίκησης. Από το έτος 2025 υπόχρεοι είναι όλοι οι φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην κείμενη νομοθεσία.

Ως προς την επιλογή «Ενισχυμένοι κανόνες για την εφαρμογή λόγων αποκλεισμού», αναφέρεται ότι :

Κατ' εφαρμογή των προβλεπομένων στην παράγραφο 7 του άρθρου 57 Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, το οποίο ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το άρθρο 73 παρ. 8-9 ν. 4412/2016, όπως ισχύει, συστάθηκε στο ελληνικό δικαϊκό σύστημα μια Επιτροπή (Υπουργική Απόφαση 49341/2020), σκοπός της οποίας είναι η έκδοση γνώμης κατόπιν σχετικού αιτήματος αρμόδιας αναθέτουσας αρχής, σχετικά με την επάρκεια των επανορθωτικών μέτρων που λαμβάνουν οικονομικοί φορείς, προς επανόρθωση λόγου αποκλεισμού που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 73 ν. 4412/2016 (άρθρο 57 Οδηγίας 2014/24/ΕΕ).

Το 2022 εκδόθηκαν οι Υπουργικές Αποφάσεις 15739/2022 και 35498/2022, οι οποίες τροποποίησαν την Απόφαση 49341/2020. Επιπλέον, σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση 102080/2022, η Επιτροπή εξετάζει σχέδια απόφασης αναθετουσών αρχών, αναφορικά με την επάρκεια των επανορθωτικών

μέτρων που έχουν ληφθεί από οικονομικούς φορείς και εκδίδει γνώμη εντός 40 ημερών από τη λήψη του αιτήματος, μετά του συνόλου των σχετικών στοιχείων. Η Επιτροπή γνωμοδοτεί επί της εγκυρότητας, ακρίβειας, επάρκειας και εξακριβωσιμότητας των δηλώσεων των οικονομικών φορέων, υπό το πρίσμα των ενεργειών/ μέτρων που ελήφθησαν, προκειμένου να θεραπευθεί ο σχετικός λόγος αποκλεισμού που συνέτρεξε στο πρόσωπό τους, βάσει των διατάξεων του άρθρου 73 ν. 4412/2016. Η εν λόγω απόφαση εντάσσεται στη διαγωνιστική διαδικασία και προβλέπεται η δυνατότητα προσβολής ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ και στη συνέχεια ενώπιον των αρμοδίων Δικαστηρίων.

https://www.et.gr/api/DownloadFeksApi/?fek_pdf=20201400385

https://www.et.gr/api/DownloadFeksApi/?fek_pdf=20220205623

https://www.et.gr/api/DownloadFeksApi/?fek_pdf=20221400119

https://www.et.gr/api/DownloadFeksApi/?fek_pdf=20221400294

Τα σχετικά έντυπα της ΕΑΔΗΣΥ:

ΕΝΤΥΠΟ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΜΠΛΟΚΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ [aadhsy.gr /index.php/category-articles-gia-tous-foreis/321-entypo-gnwstopoihshs-katastashs-prohgoymenhs-emplokhs-ypopshfiwn](https://www.aadhsy.gr/index.php/category-articles-gia-tous-foreis/321-entypo-gnwstopoihshs-katastashs-prohgoymenhs-emplokhs-ypopshfiwn)

ΕΝΤΥΠΟ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ [https://www.eaadhsy.gr /index.php/category-articles-gia-tous-foreis/320-entypo-gnwstopoihshs-katastashs-sygkroyshs-symferontwn](https://www.eaadhsy.gr/index.php/category-articles-gia-tous-foreis/320-entypo-gnwstopoihshs-katastashs-sygkroyshs-symferontwn)
Ως προς την εφαρμογή λόγων αποκλεισμού, αναφέρεται η έκδοση της υπ' αριθμ. 37122/ 21.04.2023 εγκυκλίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, με θέμα «Οδηγίες προς τις αναθέτουσες αρχές αναφορικά με την υποβολή αιτημάτων για παροχή σύμφωνης γνώμης από την Επιτροπή της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 (περί επάρκειας ή μη μέτρων αυτοκάθαρσης)». [https://www.eaadhsy.gr/index.php/m-foreis /egkykliai-ypourgeion](https://www.eaadhsy.gr/index.php/m-foreis/egkykliai-ypourgeion)

2. Ο Ενέργειες λήψης αναγκαστικών μέτρων:

- ☒ Σύστημα αναφοράς/παρακολούθησης που εφαρμόζεται για την πρόληψη/τον εντοπισμό περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς, σύγκρουσης συμφερόντων και άλλων σοβαρών παρατυπιών
- ☐ Ισχύον σύστημα υποβολής εκθέσεων/παρακολούθησης για τη μέτρηση της απάτης, της διαφθοράς, της σύγκρουσης συμφερόντων και άλλων σοβαρών παρατυπιών
- ☒ Εφαρμόζεται συστημικός έλεγχος για την πρόληψη/εντοπισμό περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς, σύγκρουσης συμφερόντων και άλλων σοβαρών παρατυπιών
- ☐ Ισχύον σύστημα κυρώσεων για την αντιμετώπιση της απάτης, της διαφθοράς, της σύγκρουσης συμφερόντων και άλλων σοβαρών παρατυπιών
- ☐ Άλλοι κανόνες (εάν ναι, περιγράψτε παρακάτω)

2.1. Βέλτιστες πρακτικές.

Εάν είναι διαθέσιμες, αναφέρατε τις βέλτιστες πρακτικές που αποσκοπούν στον εντοπισμό παρατυπιών, όπως επισημαίνεται στην προηγούμενη στήλη, και παραθέστε σύνδεσμο προς κάθε έγγραφο διαθέσιμο στο κοινό σχετικά με τα ζητήματα που αναφέρατε.

Παραθέστε ποσοτικά στοιχεία, π.χ.: αριθμός περιπτώσεων που εντοπίζονται και διώκονται περαιτέρω από τις αρμόδιες αρχές.

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Παρακαλείστε να παράσχετε περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία αυτά, κατά περίπτωση. Μπορείτε να απαριθμήσετε πολλαπλούς συνδέσμους χωρισμένους με την εισαγωγή.

Ως προς την πρώτη ως άνω επιλογή, «Σύστημα αναφοράς/παρακολούθησης που εφαρμόζεται για την πρόληψη/τον εντοπισμό περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς, σύγκρουσης συμφερόντων και άλλων σοβαρών παρατυπιών», επισημαίνονται τα ακόλουθα συναφώς:

Α. Με το άρθρο 8 του ν.4990/2022 προβλέπεται η υποχρέωση καθιέρωσης εσωτερικών διαύλων αναφοράς στον δημόσιο τομέα. Επισημαίνεται ότι μεταξύ των εν λόγω διαύλων προβλέπεται ο ορισμός Υπευθύνου Παραλαβής και Παρακολούθησης Αναφορών (Υ.Π.Π.Α.) σχετικά με παραβιάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου, καθώς και η άσκηση συναφών καθηκόντων από τον Σύμβουλο Ακεραιότητας του άρθρου 23 του ν. 4795/2021, στους φορείς που έχει συσταθεί και πληρωθεί η σχετική θέση.

Επιπροσθέτως, έχουν εκδοθεί οι κάτωθι αποφάσεις:

(α) με την Υπουργική Απόφαση ΓΓΑΔΔΤ 329/6770/2023 (2561/Β/19-4-2023) προσδιορίζονται και εξειδικεύονται τα προσόντα, οι αρμοδιότητες, οι υποχρεώσεις και ο τρόπος πλήρωσης της θέσης του Υ. Π.Π.Α. στους φορείς του δημόσιου τομέα σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν.4990/2022 https://www.et.gr/api/DownloadFeksApi/?fek_pdf=20230202561

(β) με την Κοινή Υπουργική Απόφαση 47312/2023 (6944/Β/11-12-2023) εξειδικεύεται η διαδικασία υποβολής, παραλαβής και παρακολούθησης της αναφοράς σε φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα σύμφωνα με το άρθρο 10 του σχετικού νόμου https://www.et.gr/api/DownloadFeksApi/?fek_pdf=20230206944

(γ) με την Υπουργική Απόφαση 39228/2023 (5044/Β/10.08.2023) προσδιορίζεται η διαδικασία διαβίβασης της αναφοράς από την Ε.Α.Δ. στους αρμόδιους δημόσιους φορείς, καθώς και η προθεσμία επικοινωνίας και ενημέρωσής της από τους αρμόδιους δημόσιους φορείς για την εξέλιξη της αναφοράς, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παρ. 6 του άρθρου 12 του ν.4990/2022. https://www.et.gr/api/DownloadFeksApi/?fek_pdf=20230205044

Β. Με τις διατάξεις του ν.4795/2021 «Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου του Δημόσιου Τομέα, Σύμβουλος Ακεραιότητας στη δημόσια διοίκηση και άλλες διατάξεις για τη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση» (Α'62), και ειδικότερα με το άρθρο 23 του εν λόγω νόμου, συστήνεται σε κάθε Υπουργείο Αυτοτελές Γραφείο Συμβούλου Ακεραιότητας, το οποίο υπάγεται ως οργανική μονάδα στον Υπουργό. Οι αρμοδιότητες του Συμβούλου Ακεραιότητας διακρίνονται σε τρεις λειτουργικούς άξονες, υποστηρικτικό, ενημερωτικό και συμβουλευτικό. https://www.et.gr/api/DownloadFeksApi/?fek_pdf=20210100062

Γ. Ψήφιση και εφαρμογή νομοθεσίας για τη θέσπιση Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου στους φορείς του δημοσίου τομέα.

Με τον ν. 4795/2021 ανωτέρω, θεσπίζεται ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη λειτουργία ενός Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου σε όλους τους φορείς του δημόσιου τομέα, λαμβάνοντας υπόψη τα γενικώς αποδεκτά Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου και τις καλές πρακτικές, ώστε να ενισχυθούν οι μηχανισμοί λογοδοσίας που είναι απαραίτητοι για τη λειτουργία και τη θωράκιση του δημόσιου τομέα.

Ως προς την τρίτη επιλογή «Εφαρμόζεται συστημικός έλεγχος για την πρόληψη/εντοπισμό περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς, σύγκρουσης συμφερόντων και άλλων σοβαρών παρατυπιών», αναφέρεται ο ν. 5026 /2023 και ειδικότερα το άρθρο 14, σχετικά με τη Δήλωση Περιουσιακής Κατάστασης (ΔΠΚ) και Δήλωση Οικονομικών Συμφερόντων (ΔΟΣ) από τα πρόσωπα που ορίζονται στο ως άνω άρθρο.

https://www.et.gr/api/DownloadFeksApi/?fek_pdf=20230100045

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν.5026/2023 ανωτέρω, ο έλεγχος των ΔΠΚ και των ΔΟΣ των ως άνω υπόχρεων προσώπων ανατίθεται σε Επιτροπή Ελέγχου, η οποία ενεργεί ως ειδικό όργανο. Η Επιτροπή Ελέγχου είναι ανεξάρτητη, διαθέτει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και αποτελείται από δεκατρία (13) τακτικά μέλη με ισάριθμους αναπληρωτές. Με απόφαση της ως άνω Επιτροπής κατανέμεται σε ειδικά ελεγκτικά όργανα (α. Γ' Μονάδα Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, β. Εθνική Αρχή Διαφάνειας, γ. Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων Σωμάτων Ασφαλείας) ο έλεγχος των δηλώσεων συγκεκριμένων κατηγοριών υπόχρεων και ρυθμίζονται ζητήματα

3. Μη δεσμευτικό δίκαιο/Μέτρα πολιτικής

- ☒ Καθοδήγηση σχετικά με την πρόληψη της απάτης, της διαφθοράς, της σύγκρουσης συμφερόντων, των σοβαρών παρατυπιών
- ☒ Συστάσεις σχετικά με την πρόληψη της απάτης, της διαφθοράς, της σύγκρουσης συμφερόντων, των σοβαρών παρατυπιών
- ☒ Καθοδήγηση σχετικά με τη δεοντολογική συμπεριφορά του προσωπικού της δημόσιας διοίκησης
- ☐ Καθοδήγηση για την καταπολέμηση των πρακτικών δωροδοκίας
- ☒ Καθοδήγηση σχετικά με τον εντοπισμό πρακτικών αθέμιτης σύμπραξης/νόθευσης διαγωνισμών
- ☐ Καθοδήγηση σχετικά με τη συμμόρφωση με τους κανόνες ανταγωνισμού
- ☒ Εθνική στρατηγική για την πρόληψη της απάτης, της διαφθοράς, της σύγκρουσης συμφερόντων, των σοβαρών παρατυπιών
- ☒ Σχέδιο δράσης για την εφαρμογή πρακτικών πρόληψης της απάτης, της διαφθοράς, της σύγκρουσης συμφερόντων, των σοβαρών παρατυπιών
- ☒ Κατάρτιση/συνέδριο σχετικά με την πρόληψη της απάτης, της διαφθοράς, της σύγκρουσης συμφερόντων, των σοβαρών παρατυπιών
- ☒ Ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ διαφόρων κρατικών φορέων
- ☐ Δημιουργία συστήματος πληροφοριών ανοικτής πρόσβασης για την ενίσχυση της διαφάνειας (δημόσιο μητρώο, δηλώσεις
- ☐ Άλλα μέτρα (εάν ναι, περιγράψτε παρακάτω)

3.1. Βέλτιστες πρακτικές.

Εάν είναι διαθέσιμες, αναφέρατε τις βέλτιστες πρακτικές που αποσκοπούν στον εντοπισμό παρατυπιών, όπως επισημαίνεται στην προηγούμενη στήλη, και παραθέστε σύνδεσμο προς κάθε έγγραφο διαθέσιμο στο κοινό σχετικά με τα ζητήματα που αναφέρατε.

Παραθέστε ποσοτικά στοιχεία, π.χ.: αριθμός περιπτώσεων που εντοπίζονται και διώκονται περαιτέρω από τις αρμόδιες αρχές.

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Παρακαλείστε να παράσχετε περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία αυτά, κατά περίπτωση. Μπορείτε να απαριθμήσετε πολλαπλούς συνδέσμους χωρισμένους με την εισαγωγή.

1. Οδηγός Εκπόνησης Τομεακών Στρατηγικών για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς, ο οποίος παρέχει ένα ολοκληρωμένο μεθοδολογικό πλαίσιο και αναλυτικές κατευθύνσεις, προκειμένου να υποστηρίξει το έργο των φορέων του δημόσιου τομέα, προς τον σκοπό ενίσχυσης της πρόληψης και της ικανότητας εντοπισμού και αποτροπής φαινομένων διαφθοράς και κακοδιοίκησης. <https://aead.gr/publications/manuals/odigos-ekponisis-tomeakon-stratigikon-katapolemisi-diafthoras>
2. Κώδικας Ηθικής και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς Υπαλλήλων του Δημόσιου Τομέα, ο οποίος εμπεριέχει θεμελιώδεις αξίες καθώς και την αναμενόμενη από τους υπαλλήλους του δημόσιου τομέα συμπεριφορά κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. <https://aead.gr/publications/manuals/kodikas-ithikis-epaggelmatikhs-sumperiforas-dhmosiou-tomea>
3. Οδηγός Διαχείρισης Κινδύνων Διαφθοράς και Απάτης, ο οποίος περιλαμβάνει ένα συνεκτικό πλαίσιο πρακτικών βημάτων και μεθοδολογιών για τον εντοπισμό, την εκτίμηση και την αντιμετώπιση των κινδύνων απάτης και διαφθοράς στις πολιτικές, τα προγράμματα και τα έργα που αναλαμβάνουν οι φορείς της ελληνικής δημόσιας διοίκησης κινδύνων <https://aead.gr/publications/manuals/odigos-diaxeirisis-kindinon-diafthoras-kai-apatis>

4. Κώδικας Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών <https://aead.gr/publications/manuals/kodikas-deontologias-esoterikon-elegkton>
5. Επαγγελματικά Πρότυπα για το Ελεγκτικό Έργο της ΕΑΔ, τα οποία παρέχουν το πλαίσιο για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της ελεγκτικής της δράσης. Βασίζονται στα ελεγκτικά πρότυπα που υιοθετούν διεθνώς αναγνωρισμένοι φορείς, όπως ο Διεθνής Οργανισμός των Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI) και το Διεθνές Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών (IIA Global) <https://aead.gr/publications/manuals/epaggelmatika-protypa>
6. Κώδικας Επαγγελματικής Δεοντολογίας Επιθεωρητών – Ελεγκτών Εθνικής Αρχής Διαφάνειας <https://aead.gr/publications/manuals/ead-kodikas-deontologias>
7. Εκπαίδευση στην Ακεραιότητα στην Ελλάδα: Η διαπαιδαγώγηση στην Καταπολέμηση της Διαφθοράς, τις Αξίες και το Κράτος Δικαίου (Πρόγραμμα Ελλάδας-ΟΟΣΑ: Τεχνική Υποστήριξη για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς) <https://aead.gr/images/manuals/8.1.2-education-for-integrity-greece-el.pdf>
8. Διαδικτυακή Ημερίδα της ΕΑΔ με θέμα τη λειτουργία Διαχείρισης Κινδύνων Διαφθοράς και Απάτης (webinar 28.4.2021) <https://www.youtube.com/watch?v=Yht0UpeopDo>
9. ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΕΣ ΑΡΧΕΣ. : Ανίχνευση και πρόληψη συμπαιγνιακών πρακτικών σε διαγωνισμούς προμηθειών (Επιτροπή Ανταγωνισμού) <https://www.epant.gr/enimerosi/dimosieyseis/odigoi/item/570-odigos-gia-anathetouses-arxes.html>
10. Εγκεκριμένο Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (ΕΣΣΚΔ) 2022-2025 – (Α' 138/2022). Περιλαμβάνει ένα συνεκτικό σύνολο δράσεων, παρεμβάσεων και έργων που στοχεύουν στην πρόληψη και στην αντιμετώπιση του φαινομένου, στην ενίσχυση της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας και στη συστηματική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της κοινωνίας σε ζητήματα διαφθοράς. <https://aead.gr/publications/esskd/esskd-2022-2025/egkekrimeno-esskd-2022-2025-22>. Κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2023, διανύοντας το μέσο της περιόδου υλοποίησης του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (ΕΣΣΚΔ) 2022 – 2025, εκκίνησε η διαδικασία επικαιροποίησης του, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του νόμου αριθ. 4915/2022. Στόχος της επικαιροποίησης είναι η προσαρμογή του Σχεδίου στις θεσμικές και επιχειρησιακές εξελίξεις που έχουν σημειωθεί από την αρχική του έγκριση κατά το 2022 καθώς και την ένταξη νέων δράσεων προστιθέμενης αξίας στο Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο. Μεταξύ των τροποποιήσεων του Εθνικού Σχεδίου περιλαμβάνεται και η ένταξη τριών (3) νέων δράσεων που σχετίζονται με συστάσεις διεθνών οργανισμών προς τη χώρα για την ενίσχυση του πλαισίου ακεραιότητας και την περαιτέρω προώθηση της ελευθερίας του Τύπου και της προστασίας των δημοσιογράφων.

Επιπλέον, επισημαίνεται ότι η ΕΑΔ έχει εκπονήσει :

- Πρότυπο Καταγραφής Διαδικασιών του Συστήματος Δημοσιονομικής Διαχείρισης.

Στο πρότυπο αυτό καταγράφηκαν έντεκα (11) βασικές διαδικασίες του Συστήματος Δημοσιονομικής Διαχείρισης της Κεντρικής Διοίκησης, με στόχο την υποστήριξη των δημόσιων φορέων στην ανάπτυξη και εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου Δημοσιονομικής Διαχείρισης.

- Έργο με τίτλο «Εκτίμηση ωριμότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου Δημοσιονομικής Διαχείρισης»

Με το έργο αυτό αποτυπώθηκε το επίπεδο ωριμότητας των επιμέρους διαδικασιών του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου Δημοσιονομικής Διαχείρισης των Υπουργείων, όσον αφορά στη διακυβέρνηση, τις πολιτικές, τις πρακτικές, την οργάνωση και τη δομή, τους πόρους και τις λειτουργίες.

VII. Επίπεδο συμμετοχής των ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις

Η συμμετοχή των

MME ορίζεται στη σύσταση της Επιτροπής (2003/361/EK) ως MME με λιγότερους από 250 εργαζομένους και ετήσιο κύκλο εργασιών έως 50 εκατ. ευρώ ή σύνολο ισολογισμού που δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ.

Περισσότερες πληροφορίες διατίθενται στη διεύθυνση http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/sme-definition_en

1. Ποιοτική υποβολή εκθέσεων σχετικά με τη συμμετοχή των MME

Μέτρα πολιτικής:

- ☐ Πρωτοβουλίες πολιτικής που δρομολογήθηκαν για τη στήριξη της συμμετοχής των MME στις δημόσιες συμβάσεις·
- ☐ Μέτρα που στοχεύουν στη συμμετοχή των MME σε διάφορες τεχνικές συγκεντρωτικών δημόσιων συμβάσεων (συμφωνίες-πλαίσια, δυναμικά συστήματα αγορών και κεντρικές δραστηριότητες σύναψης συμβάσεων)·
- ☐ Μέτρα που στοχεύουν στη συμμετοχή νεοφυών και επεκτεινόμενων επιχειρήσεων στις δημόσιες συμβάσεις·
- ☐ Μέτρα που διασφαλίζουν ότι η πληρωμή για τις δημόσιες συμβάσεις πραγματοποιείται εγκαίρως, ιδίως στην περίπτωση των MME·
- ☐ Μέτρα που αφορούν τις πληρωμές σε υπερβολάβους·
- ☒ Κατευθυντήριες γραμμές για τις αναθέτουσες αρχές σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «διαίρεσης ή αιτιολόγησης» (όσον αφορά την υποδιαίρεση σε τμήματα)·
- ☐ Μέτρα πολιτικής που εφαρμόζονται για την παρακολούθηση της συμμετοχής των MME στην υπερβολαβία
- ☐ Άλλα μέτρα (εάν ναι, περιγράψτε παρακάτω)

1.1. Βέλτιστες πρακτικές.

Αναφέρατε τις βέλτιστες πρακτικές που αποσκοπούν στην ενθάρρυνση της συμμετοχής των MME στις δημόσιες συμβάσεις, όπως επισημαίνεται στην προηγούμενη στήλη.

Παραθέστε σύνδεσμο προς κάθε έγγραφο διαθέσιμο στο κοινό σχετικά με τα θέματα που αναφέρατε.

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Αναφέρεται η συμπερίληψη, στα πρότυπα και υποδείγματα που εκδίδει η ΕΑΔΗΣΥ δυνάμει του άρθρου 347 του ν. 4412/2016, διευκρινιστικών σημείων σχετικά με την υποδιαίρεση σε τμήματα (ιδίως άρθρο 1.3. των προτύπων τευχών «συνοπτική περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης»), στο οποίο αναφέρεται ότι

«Προσφορές υποβάλλονται για [συμπληρώνεται η επιλογή της Α.Α.: όλα τα τμήματα/ συγκεκριμένο μέγιστο αριθμό τμημάτων/ ένα μόνο τμήμα. Οι Α.Α. μπορούν να αποφασίζουν να αναθέτουν μια σύμβαση υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων και μπορούν να προσδιορίζουν το μέγεθος και το αντικείμενο των τμημάτων αυτών. Σε περίπτωση που αποφασίσουν να μην υποδιαίρουν σε τμήματα, απαιτείται να αναφέρουν στο παρόν σημείο της Διακήρυξης ή σε Παράρτημα αυτής ή σε οποιοδήποτε άλλο έγγραφο της σύμβασης τους βασικούς λόγους της απόφασής τους]

Ο μέγιστος αριθμός ΤΜΗΜΑΤΩΝ που μπορεί να ανατεθεί σε έναν προσφέροντα ορίζεται σε [Συμπληρώνεται εφόσον το επιλέξει η Α.Α στην περίπτωση που επιτρέπεται η υποβολή προσφοράς για περισσότερα ή όλα τμήματα]

Τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των τμημάτων που ανατίθενται, στην περίπτωση που η εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης θα είχε ως αποτέλεσμα την ανάθεση σε έναν προσφέροντα τμημάτων που υπερβαίνουν τον μέγιστο αριθμό είναι τα ακόλουθα: [Οι Α.Α. αναφέρουν στα έγγραφα της σύμβασης τα αντικειμενικά και χωρίς διακρίσεις κριτήρια ή τους κανόνες που προτίθενται να εφαρμόσουν για τον προσδιορισμό των τμημάτων που ανατίθενται, στην περίπτωση που η εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης θα είχε ως αποτέλεσμα την ανάθεση σε έναν προσφέροντα τμημάτων που υπερβαίνουν τον μέγιστο αριθμό]

..... [συμπληρώνεται εφόσον το επιλέξει η Α.Α.]

Η αναθέτουσα αρχή διατηρεί το δικαίωμα να αναθέσει συνδυάζοντας τα τμήματα (ή ομάδα τμημάτων) σε έναν προσφέροντα υπό τις κάτωθι προϋποθέσεις

.....[συμπληρώνεται εφόσον το επιλέξει η Α.Α. στην περίπτωση που είναι δυνατή η ανάθεση περισσότερων τμημάτων στο ίδιο ανάδοχο. Αν είναι δυνατή η ανάθεση περισσότερων του ενός τμημάτων στον ίδιο προσφέροντα, οι Α.Α. μπορούν να αναθέτουν συμβάσεις συνδυάζοντας πολλά ή όλα τα τμήματα, στην περίπτωση που έχουν ορίσει ότι διατηρούν το δικαίωμα αυτό και αναφέρουν τον τρόπο συνδυασμού των τμημάτων ή ομάδων τμημάτων. Συμπληρώνεται αναλόγως από την Α.Α.]

Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των € μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ % (εκτιμώμενη αξία συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ: €) ΦΠΑ [...].».

<https://www.eaadhsy.gr/index.php/m-foreis/m-protypa>

2. Ποσοτικές εκθέσεις σχετικά με τη συμμετοχή των ΜΜΕ

Προσδιορίστε ποσοτικά τον αντίκτυπο αυτών των βέλτιστων πρακτικών στον παρακάτω πίνακα:

2.1. Αξία των συμβάσεων που ανατίθενται απευθείας σε ΜΜΕ πάνω από τη συνολική αξία των ανατεθεισών συμβάσεων — πάνω από το κατώτατο όριο

	2021	2022	2023
Αξία (σε εκατ. ευρώ)			

2.1.1. Αξία των συμβάσεων που ανατίθενται απευθείας σε ΜΜΕ πάνω από τη συνολική αξία των ανατεθεισών συμβάσεων — κάτω από το κατώτατο όριο

	2021	2022	2023
Αξία (σε εκατ. ευρώ)			

Εξηγήστε τη μέθοδο υπολογισμού/αξιολόγησης που χρησιμοποιήθηκε για τη συλλογή δεδομένων.

Αναφορικά με τα ποσοτικά στοιχεία συμμετοχής ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις στην Ελλάδα, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Κατά πρώτον δεδομένα που αφορούν στη συνολική αξία άνω και κάτω των ορίων συμβάσεων που ανατέθηκαν σε ΜΜΕ και ιδιαίτερα το πλήθος αυτών δεν καταγράφονται μέχρι σήμερα στα υποσυστήματα του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ (μεταξύ του οποίου και το ΚΗΜΔΗΣ) και ως εκ τούτου δεν υπάρχει επίσημη αναφορά στα εν λόγω μεγέθη, με σκοπό την εξαγωγή συμπερασμάτων, σχετικά με το σύστημα των δημοσίων συμβάσεων. Το γεγονός ότι δεν υφίστανται σχετικά με τις ΜΜΕ διαθέσιμα στοιχεία αναφέρεται και στον Πίνακα 6 της ΚΥΑ 70362 που έχουν αποστείλει οι αρμόδιες Γενικές Γραμματείες (ήτοι η Γενική Γραμματεία Εμπορίου Υπουργείου Ανάπτυξης και η Γενική Γραμματεία Υποδομών, Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών) στην ΕΑΔΗΣΥ, στο πλαίσιο σύνταξης της παρούσας Έκθεσης. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, υπογραμμίζεται ότι ποσοτικά στοιχεία σχετικά με τη συμμετοχή των ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις κατά την τριετία αναφοράς, δεν είναι δυνατόν να εξαχθούν με αξιόπιστο τρόπο και ως εκ τούτου δεν περιλαμβάνονται στην παρούσα Έκθεση.

2.2. Αριθμός συμβάσεων που ανατέθηκαν απευθείας σε ΜΜΕ πάνω από τον συνολικό αριθμό ανατιθέμενων συμβάσεων — πάνω από το κατώτατο όριο

	2021	2022	2023
Αριθμός			

2.2.1. Αριθμός συμβάσεων που ανατέθηκαν απευθείας σε ΜΜΕ επί του συνολικού αριθμού ανατιθέμενων συμβάσεων — κάτω από το κατώτατο όριο

	2021	2022	2023
Αριθμός			

Εξηγήστε τη μέθοδο υπολογισμού/αξιολόγησης που χρησιμοποιήθηκε για τη συλλογή δεδομένων.

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Αναφέρεται ότι, στοιχεία που αφορούν στη συνολική αξία των άνω και κάτω των ορίων συμβάσεων που ανατέθηκαν σε ΜΜΕ και ιδιαίτερα το πλήθος των συμβάσεων αυτών δεν καταγράφονται μέχρι σήμερα στα υποσυστήματα του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ και ως εκ τούτου δεν υπάρχει επίσημη αναφορά για τα εν λόγω μεγέθη, με σκοπό την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με το σύστημα των δημοσίων συμβάσεων και ιδιαίτερα τη συμμετοχή των ΜΜΕ.

VIII. Πρακτική εφαρμογή των εθνικών στρατηγικών πολιτικών στον τομέα των συμβάσεων

1. Πράσινες δημόσιες συμβάσεις («ΠΔΣ»)

Οι πράσινες δημόσιες συμβάσεις («ΠΔΣ») ορίζονται ως «μια διαδικασία με την οποία οι δημόσιες αρχές επιδιώκουν την προμήθεια αγαθών, υπηρεσιών και έργων με μειωμένες περιβαλλοντικές επιπτώσεις καθ'όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους, σε σύγκριση με αγαθά, υπηρεσίες και έργα με την ίδια πρωταρχική λειτουργία που διαφορετικά θα παρέχονταν.» [1] Η Επιτροπή πρότεινε εθελοντικό στόχο 50 % των ΠΔΣ ανά κράτος μέλος σε αριθμό και αξία των σχετικών διαδικασιών, ο οποίος επικροτήθηκε από το Συμβούλιο το 2008.

[1] ανακοίνωση της Επιτροπής (COM (2008) 400) με τίτλο «Δημόσιες συμβάσεις για ένα καλύτερο περιβάλλον».

1.1. Ποια είναι η τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά τις πράσινες δημόσιες συμβάσεις στο κράτος μέλος σας; (κανονιστικές απαιτήσεις και μέτρα πολιτικής σχετικά με τις ΠΔΣ)

1.1.1. Πώς αξιολογείτε γενικά τον βαθμό υλοποίησης των ΠΔΣ στη χώρα σας:

Αξιολογήστε με βάση:

- Ύπαρξη ευνοϊκού νομικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις,
 - Ύπαρξη πολιτικών/σχεδίων δράσης για τις ΠΔΣ,
 - Παροχή πρακτικής υποστήριξης στους επαγγελματίες,
 - Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης των συμβάσεων που περιλαμβάνουν απαιτήσεις βιωσιμότητας,
 - Αποτελέσματα της παρακολούθησης των βιώσιμων αποτελεσμάτων.
-
- ☐ Η εφαρμογή έχει προχωρήσει
 - ☒ Η εφαρμογή βρίσκεται σε εξέλιξη
 - ☐ Η εφαρμογή είναι χαμηλή

Οι γενικοί στόχοι των πολιτικών ΠΔΣ επιτυγχάνονται:

- ☐ Ναι
- ☒ Εν μέρει
- ☐ Όχι ακόμη

1.1.2. Υφιστάμενες κανονιστικές απαιτήσεις ΠΔΣ στη χώρα σας:

- ☐ Γενική νομική υποχρέωση επιβολής στόχων ΠΔΣ
- ☐ Τομεακοί κανονισμοί που απαιτούν βιώσιμη ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων συμβάσεων
- ☐ Τομεακοί κανονισμοί που ενθαρρύνουν τη βιώσιμη ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων συμβάσεων
- ☒ Άλλες κανονιστικές απαιτήσεις (εάν ναι, περιγράψτε παρακάτω)

Εάν υπάρχουν άλλες κανονιστικές απαιτήσεις, περιγράψτε:

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την προώθηση των Πράσινων Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΔ για τις ΠΔΣ), το οποίο εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 14900/04.02.2021 Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΦΕΚ Β' 466).

Αναφέρατε τις βέλτιστες πρακτικές που αποσκοπούν στην ενθάρρυνση της χρήσης κριτηρίων για τις ΠΔΣ. Παραθέστε σύνδεσμο προς κάθε έγγραφο διαθέσιμο στο κοινό σχετικά με τα θέματα που αναφέρατε.

το πολύ 5000 χαρακτήρες

1.1.3. Μέτρα πολιτικής για τις ΠΔΣ που εφαρμόζονται στο κράτος μέλος σας:

- ☒ Κατευθυντήριες γραμμές για την ενθάρρυνση της χρήσης των ΠΔΣ
- ☐ Εθνική στρατηγική για την ενθάρρυνση της χρήσης ΠΔΣ
- ☒ Εθνικό σχέδιο δράσης για την υλοποίηση μετρήσιμων στόχων στις ΠΔΣ
- ☒ Εθνικός στόχος των ΠΔΣ σε ορισμένους τομείς/στις δημόσιες συμβάσεις
- ☒ Παρακολούθηση/υποβολή εκθέσεων σχετικά με τη χρήση των κριτηρίων ΠΔΣ
- ☐ Ύπαρξη εθνικού κέντρου ικανοτήτων/εθνικού δικτύου εμπειρογνομόνων για την προώθηση της χρήσης των ΠΔΣ
- ☒ Ύπαρξη ειδικών ομάδων εργασίας για την προώθηση της χρήσης των ΠΔΣ σε συγκεκριμένους τομείς
- ☐ Υποχρεωτική τακτική κατάρτιση για την προώθηση των ΠΔΣ
- ☒ Προαιρετικά προγράμματα κατάρτισης/εκδηλώσεις/εργαστήρια για την προώθηση των ΠΔΣ
- ☐ Διαδικτυακό εργαλείο πληροφόρησης σχετικά με τη χρήση/τις βέλτιστες πρακτικές των ΠΔΣ
- ☐ Άλλα μέτρα πολιτικής (εάν ναι, περιγράψτε παρακάτω)

Αναφέρατε τις βέλτιστες πρακτικές που αποσκοπούν στην ενθάρρυνση της χρήσης κριτηρίων για τις ΠΔΣ. Παραθέστε σύνδεσμο προς κάθε έγγραφο διαθέσιμο στο κοινό σχετικά με τα θέματα που αναφέρατε.

το πολύ 5000 χαρακτήρες

A. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις περιλαμβάνει ειδικότερους ποσοτικούς εθνικούς στόχους για την προώθηση των ΠΔΣ, που αφορούν στη σταδιακή εφαρμογή του από τις αναθέτουσες αρχές για την τριετία 2021 -2023 και για δεκαπέντε κατηγορίες δημοσίων συμβάσεων δεσμευτικής και μη δεσμευτικής εφαρμογής. Οι ποσοτικοί στόχοι αναφέρονται στο σύνολο των δημοσίων συμβάσεων που θα προκηρύσσονται κατ' έτος ανά κατηγορία και ανά φορέα υλοποίησης. Μια διαδικασία διαγωνισμού θεωρείται «πράσινη», εφόσον είχε ως αποτέλεσμα τη σύναψη σύμβασης που πληροί κατ' ελάχιστον τα κριτήρια του Παραρτήματος 2 του ΕΣΔ για κάθε κατηγορία αγαθών, υπηρεσιών και δημοσίων έργων www.gge.mindev.gr/

Σύμφωνα με το ΕΣΔ για τις ΠΔΣ, η παρακολούθηση και αξιολόγηση της πορείας υλοποίησής του γίνεται μέσα από τη μελέτη ετήσιων ποσοτικών Δεικτών Παρακολούθησης και Αξιολόγησης (KPIs). Για τον σκοπό αυτό η Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου προέβη σε στη σύνταξη έκθεσης αποτίμησης της υλοποίησης του Εθνικού Σχεδίου Δράσης 2021-2023 για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις για το πρώτο έτος εφαρμογής (2021).

Από την ανάλυση των δεδομένων των αποτελεσμάτων εφαρμογής του ΕΣΔ για τις ΠΔΣ, κατά το πρώτο έτος εφαρμογής του (2021), διαφαίνονται, όσον αφορά σε όρους επιδόσεων ως προς τους KPIs, διαφοροποιήσεις μεταξύ των αναθετουσών αρχών. Ειδικότερα, στο σύνολο των συμβάσεων για τις αναθέτουσες αρχές το ποσοστό που ενσωματώνει πράσινα κριτήρια είναι χαμηλότερο του 10%. Εστιάζοντας στις 15 κατηγορίες συμβάσεων του ΕΣΔ παρατηρείται ότι οι επιδόσεις είναι βελτιωμένες, τόσο για τις διακηρύξεις όσο και για τις συμβάσεις. Επισημαίνεται, ότι υφίσταται μεγάλη διασπορά των ποσοστών πράσινων συμβάσεων που αφορούν αθροιστικά αυτές τις 15 κατηγορίες, καθώς παρατηρείται μεγάλο μερίδιο των απαντήσεων στα δύο άκρα της κατανομής (0 και 100%). Είναι αξιοσημείωτο ότι 99 φορείς δεν συμπεριέλαβαν πράσινα κριτήρια σε καμία διακήρυξη το 2021, ενώ 27 φορείς προκήρυξαν το σύνολο των συμβάσεων για το 2021, βάσει του ΕΣΔ για τις ΠΔΣ (ποσοστό 100%). Το αποτέλεσμα αυτό αφενός καταδεικνύει ότι οι απαιτήσεις του ΕΣΔ, αλλά και η σημασία των ΠΔΣ στο ζήτημα της αειφόρου ανάπτυξης και της κυκλικής οικονομίας, δεν παρουσιάζουν διάχυση ανά τους φορείς της χώρας και αφετέρου υπογραμμίζει την ανάγκη καλύτερης επικοινωνίας των στόχων, αλλά και της σημασίας του ΕΣΔ για τις ΠΔΣ.

Το συμπέρασμα αυτό ενισχύεται εάν ληφθούν υπόψη όψη δύο στοιχεία που προκύπτουν από την ανάλυση των ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων. Πρώτον, τις βελτιωμένες επιδόσεις των Κεντρικών Κυβερνητικών Αρχών, οι οποίες ήταν επιφορτισμένες με δεσμευτικούς στόχους για το 2021, για τις 15 κατηγορίες του ΕΣΔ. Οι εν λόγω αναθέτουσες αρχές πέτυχαν τους στόχους σε τέσσερις κατηγορίες με σημαντικό αριθμό συνολικών συμβάσεων και τους προσέγγισαν σε άλλες δύο. Δεύτερον, τις σημαντικά υψηλότερες αποδόσεις των αναθετουσών αρχών που συμμετείχαν σε εκπαιδευτικές και ενημερωτικές δράσεις. Οι χαμηλές επιδόσεις των αναθετουσών αρχών στην ενσωμάτωση πράσινων λύσεων στις συμβάσεις αντανakλά σε κάποιο βαθμό και την ανεπάρκεια από την πλευρά της προσφοράς. Τέλος, ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα για την επιτυχή υλοποίηση του ΕΣΔ για τις ΠΔΣ είναι η συνεχής παρακολούθηση και αξιολόγηση των επιδόσεων των αναθετουσών αρχών. Για τον σκοπό αυτό απαιτείται ικανή ποσότητα αλλά κυρίως υψηλή ποιότητα στατιστικών δεδομένων.

Β. Στην Εθνική Στρατηγική για τις Δημόσιες Συμβάσεις 2021 – 2025, όπως αναθεωρήθηκε και αναφέρεται ανωτέρω, περιλαμβάνονται (Πυλώνας Γ, «επίτευξη ευρύτερων στρατηγικών στόχων και υλοποίηση πολιτικών μέσω των δημοσίων συμβάσεων» - 1 «βιώσιμες», «κυκλικές», «πράσινες» δημόσιες συμβάσεις), δύο δράσεις που αφορούν αμιγώς στις πράσινες δημόσιες συμβάσεις:

Δράση 40: «Υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις (2021-223) καθώς και αναθεώρηση/ επικαιροποίησή του», στο πλαίσιο της οποίας θα αποτυπωθεί η παρακολούθηση και επικαιροποίηση δεικτών του εν λόγω ΕΣΔ, η οποία είναι σε εξέλιξη και

Δράση 43: «Εκπόνηση υποδείγματος σύμβασης για έργα ενεργειακής αναβάθμισης δημοσίων κτιρίων μέσω Συμβάσεων Ενεργειακής Απόδοσης», η οποία έχει ήδη ολοκληρωθεί.

https://www.eaadhsy.gr/images/docs/KYA_58305_25_5_2021_Ethniki_Stratigiki.pdf

Γ. Ως προς τα προαιρετικά προγράμματα κατάρτισης, αναφέρεται ότι το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) υλοποίησε κατά την τριετία αναφοράς, επιμορφωτικά προγράμματα σχετικά με τις «Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις: : Αρχές και Πλαίσιο Εφαρμογής» (θεματικός τομέας «Οικονομία και Δημοσιονομική Πολιτική»), τα οποία απευθύνονται στα στελέχη αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων και αποσκοπούσαν στην αποτελεσματική υποστήριξη της υλοποίησης δημοσίων πολιτικών, μέσω της ενίσχυσης του επιπέδου ικανοτήτων των ως άνω στελεχών κατά τις διαδικασίες σύναψης πράσινων δημοσίων συμβάσεων (έννοια, μορφές, εργαλεία και τεχνικές προγραμματισμού, σύναψης, εκτέλεσης και χρηματοδότησής τους) <https://www.ekdd.gr/%CE%B5%C>

1.2. Ποιες είναι οι βασικές προκλήσεις για την υιοθέτηση των πράσινων δημόσιων συμβάσεων;

- ☐ Έλλειψη επαγγελματοποίησης του προσωπικού στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων
- ☐ Έλλειψη ικανοτήτων του προσωπικού στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων
- ☐ Κίνδυνος ή αντίληψη των αγοραστών του δημόσιου τομέα σχετικά με τον κίνδυνο υψηλότερου κόστους των δημόσιων συμβάσεων
- ☐ Κίνδυνος μη διαθέσιμης προσφοράς στην αγορά ή αντίληψη ορισμένων αγοραστών του δημόσιου τομέα ότι υπάρχει τέτοιος κίνδυνος
- ☐ Κίνδυνος νομικών ενεργειών για εσφαλμένη εφαρμογή των κριτηρίων ΠΔΣ ή αντίληψη ορισμένων αγοραστών του δημόσιου τομέα ότι υπάρχει τέτοιος κίνδυνος
- ☐ Έλλειψη καθοδήγησης πολιτικής και στήριξης σχετικά με τις ΠΔΣ
- ☐ Έλλειψη στρατηγικής πολιτικής για τις ΠΔΣ
- ☐ Έλλειψη καθοδήγησης σχετικά με την εφαρμογή των απαιτήσεων/κριτηρίων για τις ΠΔΣ στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων
- ☐ Έλλειψη στρατηγικού σχεδιασμού από τους αγοραστές
- ☐ Έλλειψη ενδιαφέροντος
- ☐ Άλλοι λόγοι (εάν ναι, εξηγήστε παρακάτω)

Αναφέρατε τις βέλτιστες πρακτικές που αποσκοπούν στην ενθάρρυνση της χρήσης κριτηρίων για τις ΠΔΣ. Παραθέστε σύνδεσμο προς κάθε έγγραφο διαθέσιμο στο κοινό σχετικά με τα θέματα που αναφέρατε.

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Όπως παρατίθεται ανωτέρω, αναφορικά με την ποιοτική διάσταση της 1.2. ερώτησης, ήτοι σχετικά με τις προκλήσεις για την υιοθέτηση των πράσινων δημόσιων συμβάσεων, οι οποίες καταδεικνύουν κατ' ουσίαν τις αιτίες ύπαρξης των αναφερόμενων προκλήσεων κατά τη χρήση πράσινων συμβάσεων, σημειώνεται ότι δυνάμει της ΚΥΑ 70362/ 2021, δεν περιλαμβανόταν σχετικό πεδίο στον Πίνακα 1 περί των ποιοτικών στοιχείων εφαρμογής κανόνων δημοσίων συμβάσεων, τα οποία όφειλαν να υποβάλουν οι υπόχρεοι φορείς στην ΕΑΔΗΣΥ. Ως εκ τούτου, δεν υφίστανται κατά την τριετία αναφοράς ποιοτικά στοιχεία σχετικά με την ερώτηση 1.2. ανωτέρω.

Ως προς τις βέλτιστες πρακτικές, αναφέρεται το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις, το οποίο, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει οδηγίες προς τις αναθέτουσες αρχές για την υλοποίηση ΠΔΣ καθώς και αναλυτικούς πίνακες κριτηρίων, ανά κατηγορία, με αναφορά στα αποδεικτικά μέσα πλήρωσης αυτών, για τις ΠΔΣ του ΕΣΔ (Παράρτημα 2) <https://gge.mindev.gov.gr/tomeas-dimosion-simvaseon/prasines-dimosies-symvaseis/>

2. Κοινωνικά υπεύθυνες δημόσιες συμβάσεις (ΚΥΔΣ)

Ως κοινωνικά υπεύθυνες δημόσιες συμβάσεις ορίζονται οι δημόσιες συμβάσεις που λαμβάνουν υπόψη μία ή περισσότερες κοινωνικές παραμέτρους για την προώθηση κοινωνικών στόχων. Οι ΚΥΔΣ καλύπτουν ευρύ φάσμα κοινωνικών παραμέτρων, όπως οι ευκαιρίες απασχόλησης, οι αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας, η συμμόρφωση με τα κοινωνικά και εργασιακά δικαιώματα, η κοινωνική ένταξη, οι ίσες ευκαιρίες και η προσβασιμότητα.

2.1. Ποια είναι η τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά τις ΚΥΔΣ στο κράτος μέλος σας;

2.1.1. Πώς αξιολογείτε γενικά τον βαθμό υλοποίησης των ΚΥΔΣ στη χώρα σας;

Αξιολογήστε με βάση:

- Έγερση ευνοϊκού νομικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις,
 - Έγερση πολιτικών/σχεδίων δράσης για τις ΚΥΔΣ,
 - Παροχή πρακτικής υποστήριξης στους επαγγελματίες,
 - Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης των συμβάσεων που περιλαμβάνουν κοινωνικές απαιτήσεις,
 - Αποτελέσματα της παρακολούθησης των κοινωνικών αποτελεσμάτων.
- ☐ Η εφαρμογή έχει προχωρήσει
- ☒ Η εφαρμογή βρίσκεται σε εξέλιξη
- ☐ Η εφαρμογή είναι χαμηλή

Οι γενικοί στόχοι των πολιτικών ΚΥΔΣ επιτυγχάνονται:

- ☐ Ναι
- ☐ Εν μέρει
- ☒ Όχι ακόμη

2.1.2. Υφιστάμενες κανονιστικές απαιτήσεις για τις ΚΥΔΣ στη χώρα σας:

- ☐ Γενική νομική υποχρέωση επιβολής στόχων ΚΥΔΣ
- ☐ Υποχρεωτικές απαιτήσεις όσον αφορά την απασχόληση από ευάλωτες ομάδες
- ☒ Τήρηση ελάχιστων κριτηρίων για τα ανθρώπινα και εργασιακά δικαιώματα στην αξιακή αλυσίδα
- ☐ Ειδικές απαιτήσεις ΚΥΔΣ για την εκτέλεση των συμβάσεων
- ☒ Λόγοι υποχρεωτικού αποκλεισμού που σχετίζονται με τις ΚΥΔΣ
- ☐ Τομεακοί κανονισμοί που απαιτούν ίση μεταχείριση και απαγόρευση των διακρίσεων

Αναφέρατε τις βέλτιστες πρακτικές που αποσκοπούν στην ενθάρρυνση της χρήσης ΚΥΔΣ. Παραθέστε σύνδεσμο προς κάθε έγγραφο διαθέσιμο στο κοινό σχετικά με τα θέματα που αναφέρατε.

το πολύ 5000 χαρακτήρες

A. Ως προς την επιλογή «τήρηση ελάχιστων κριτηρίων για τα ανθρώπινα και εργασιακά δικαιώματα στην αξιακή αλυσίδα» αναφέρεται η εθνική ρύθμιση του άρθρου 86 (κριτήρια ανάθεσης των συμβάσεων) παρ. 3 ν. 4412/2016 (άρθρο 67 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), σύμφωνα με την οποία, οι κοινωνικές πτυχές που συνδέονται με το αντικείμενο συγκεκριμένης δημόσιας σύμβασης εξειδικεύονται περαιτέρω ιδίως σε «α) απασχόληση εργαζομένων που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού κατά την έννοια του ν. 4430/2016 (Α' 205), για χρονικό διάστημα δώδεκα (12) τουλάχιστον μηνών πριν από τη συμμετοχή του οικονομικού φορέα σε διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης, β) διευκόλυνση της κοινωνικής ή/και εργασιακής ένταξης ατόμων που προέρχονται από ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, γ) καταπολέμηση των διακρίσεων ή/και δ) προαγωγή της ισότητας ανδρών και γυναικών».

Όμοια πρόβλεψη υφίσταται και στο άρθρο 311 παρ. 6 ν. 4412/2016, ως προς τις συμβάσεις που συνάπτουν αναθέτοντες φορείς.

B. Ως προς την επιλογή «ειδικές απαιτήσεις για την εκτέλεση των συμβάσεων» ανωτέρω, αναφέρεται το άρθρο 18 παρ. 2 -4 ν. 4412/2014 (κατ' εφαρμογή του άρθρου 18 παρ. 2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, σύμφωνα με το οποίο :

«2. Κατά την εκτέλεση των δημόσιων συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της [...] κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις [...] κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α'. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την

εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους.

3. Οι ανάδοχοι δημοσίων συμβάσεων εντάσσονται κατά προτεραιότητα στα προγράμματα επιθεωρήσεων και ελέγχων του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.), σύμφωνα με το π.δ. 113/2014 (Α' 180) [...], εφόσον πληρούν τα ειδικότερα κριτήρια που ορίζονται στις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία των υπηρεσιών αυτών.»

4. Η υποχρέωση της παραγράφου 2:

(α) επισημαίνεται στα έγγραφα της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 53 και

(β) αποτελεί ειδικό όρο της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 130.».

Γ. Ως προς την επιλογή «Λόγοι υποχρεωτικού αποκλεισμού που σχετίζονται με τις ΚΥΔΣ», αναφέρεται η παρ. 5 του ως άνω άρθρου 86 ν. 4412/2016, σύμφωνα με την οποία:

«5. Η αθέτηση της υποχρέωσης της παραγράφου 2 συνιστά σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα του οικονομικού φορέα κατά την έννοια της περίπτωσης θ' της παραγράφου 4 του άρθρου 73, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις κείμενες διατάξεις. Ειδικά, κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, ως σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα νοούνται ιδίως τα προβλεπόμενα στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 (Α' 115).».

Αντίστοιχες προβλέψεις περιλαμβάνει το άρθρο 253 ν. 4412/2016 (άρθρο 36 Οδηγίας 2014/25/ΕΕ) ως προς τους αναθέτοντες φορείς.

Δ. Επισημαίνεται επιπλέον ότι στα πρότυπα και υποδείγματα που εκδίδει η ΕΑΔΗΣΥ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 347 του ν. 4412/2016, και ειδικότερα στο άρθρο 2.2. «Δικαίωμα Συμμετοχής – Κριτήρια Ποιοτικής Επιλογής», στο σημείο 2.2.1.2, αναφέρεται ότι «3...[Οι Α.Α. μπορούν να παραχωρούν κατ' αποκλειστικότητα, υπό τους ειδικότερους όρους του άρθρου 20 του ν. 4412/2016 και του προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 4 του ως άνω άρθρου, το δικαίωμα συμμετοχής σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων σε:

(α) Προστατευμένα Παραγωγικά Εργαστήρια του άρθρου 17 του ν. 2646/1998 (Α' 236),

(β) Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς Περιορισμένης Ευθύνης του άρθρου 12 του ν. 2716/1999 (Α' 96),

(γ) Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) του άρθρου 14 του ν. 4430/2016 (Α' 205) και

(δ) κάθε άλλο οικονομικό φορέα που έχει ως κύριο σκοπό, δυνάμει του καταστατικού του, την επαγγελματική και κοινωνική ένταξη ατόμων με αναπηρία ή μειονεκτούντων προσώπων, εφόσον περισσότεροι από 30% των εργαζομένων του φορέα είναι εργαζόμενοι με αναπηρία ή μειονεκτούντες εργαζόμενοι.

Στις ως άνω περιπτώσεις γίνεται αντίστοιχη προσαρμογή της διακήρυξης, ιδίως του εν λόγω άρθρου, των κριτηρίων επαγγελματικής καταλληλότητας, τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας»

<https://www.eaadhsy.gr/index.php/m-protypa-docs/promithies-docs>

2.1.3. Μέτρα πολιτικής για τις ΚΥΔΣ που εφαρμόζονται στο κράτος μέλος σας:

- ☐ Κατευθυντήριες γραμμές για την ενθάρρυνση των ΚΥΔΣ
- ☐ Εθνική στρατηγική για την ενθάρρυνση των ΚΥΔΣ
- ☐ Εθνικό σχέδιο δράσης για την υλοποίηση μετρήσιμων στόχων στις ΚΥΔΣ
- ☐ Εθνικός στόχος των ΚΥΔΣ σε ορισμένους τομείς/σε όλους τους τομείς
- ☐ Παρακολούθηση/υποβολή εκθέσεων σχετικά με τη χρήση των κριτηρίων ΚΥΔΣ
- ☐ Ύπαρξη εθνικού κέντρου ικανοτήτων/ειδικών ομάδων εργασίας για την προώθηση της χρήσης ΚΥΔΣ
- ☐ Υποχρεωτική τακτική κατάρτιση για την προώθηση των ΚΥΔΣ
- ☐ Προαιρετικά προγράμματα κατάρτισης/εκδηλώσεις/εργαστήρια για την προώθηση των ΚΥΔΣ
- ☐ Διαδικτυακό εργαλείο πληροφόρησης σχετικά με τη χρήση/τις βέλτιστες πρακτικές των ΚΥΔΣ
- ☒ Άλλα μέτρα πολιτικής (εάν ναι, περιγράψτε παρακάτω)

Άλλα μέτρα πολιτικής, περιγράψτε:

Στην Εθνική Στρατηγική για τις δημόσιες συμβάσεις 2021 – 2025, όπως αναθεωρήθηκε και ισχύει κατά τα αναφερόμενα ανωτέρω στην παρούσα, περιλαμβάνονται (Πυλώνας Γ, «επίτευξη ευρύτερων στρατηγικών στόχων και υλοποίηση πολιτικών μέσω των δημοσίων συμβάσεων» - 7 «συμβάσεις κοινωνικής αναφοράς») τέσσερις (4) δράσεις που αφορούν στις δημόσιες συμβάσεις κοινωνικής αναφοράς (ΔΣΚΑ) :

Δράση 57: «Αποτίμηση της εφαρμογής της υποχρέωσης πρόβλεψης προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία (ΑμΕΑ) συμπεριλαμβανομένου του σχετικού κόστους». Τα αποτελέσματα της εν λόγω αποτίμησης, όταν ολοκληρωθεί θα παρέχουν μια συνολική εκτίμηση αναφορικά με τη συμπερίληψη κοινωνικών παραμέτρων ως προς τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Δράση 58 : «Υποστήριξη σύναψης συμβάσεων ανατιθέμενες κατ' αποκλειστικότητα σε Προστατευόμενα Παραγωγικά Εργαστήρια / Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς Περιορισμένης Ευθύνης / Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Ένταξης» στο πλαίσιο της οποίας θα τροποποιηθεί το άρθρο 20 ν. 4412 /2016 («συμβάσεις ανατιθέμενες κατ' αποκλειστικότητα»), προκειμένου να αυξηθεί ο αριθμός των ΔΣΚΑ.

Δράση 60: «Ολοκληρωμένο σχέδιο ενσωμάτωσης πολιτικών δημοσίων συμβάσεων αναφοράς». Έχει ήδη παραληφθεί η σχετική μελέτη, βάσει της οποίας αναμένεται να εκπονηθεί σχέδιο δράσης για τις ΔΣΚΑ.

Δράση 61 : «Μηχανισμός στήριξης δημοσίων συμβάσεων κοινωνικής αναφοράς με βάση το ολοκληρωμένο σχέδιο ενσωμάτωσης (Δημιουργία συμβουλευτικής δομής Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων – ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. -, όσον αφορά τη συμμετοχή τους σε διαδικασίες ανάθεσης ΔΣΚΑ με αρμοδιότητα μεταξύ άλλων την εξειδίκευση των κριτηρίων ανάθεσης που εμπεριέχουν κοινωνικά χαρακτηριστικά».

Οι ως άνω δράσεις βρίσκονται σε εξέλιξη.

https://www.eaadhsy.gr/images/docs/KYA_58305_25_5_2021_Ethniki_Stratigiki.pdf

Αναφέρατε τις βέλτιστες πρακτικές που αποσκοπούν στην ενθάρρυνση της χρήσης ΚΥΔΣ. Παραθέστε σύνδεσμο προς κάθε έγγραφο διαθέσιμο στο κοινό σχετικά με τα θέματα που αναφέρατε.

2.2. Βασικές προκλήσεις — Ποιες είναι οι βασικές προκλήσεις για την υιοθέτηση των ΚΥΔΣ;

- ☐ Έλλειψη επαγγελματοποίησης του προσωπικού στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων
- ☐ Έλλειψη ικανοτήτων του προσωπικού στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων
- ☐ Κίνδυνος ή αντίληψη των αγοραστών του δημόσιου τομέα σχετικά με τον κίνδυνο υψηλότερου κόστους των δημοσίων συμβάσεων
- ☐ Κίνδυνος μη διαθέσιμης προσφοράς στην αγορά ή αντίληψη ορισμένων αγοραστών του δημόσιου τομέα ότι υπάρχει τέτοιος κίνδυνος
- ☐ Κίνδυνος νομικών ενεργειών για εσφαλμένη εφαρμογή των ΚΥΔΣ ή αντίληψη ορισμένων αγοραστών του δημόσιου τομέα ότι υπάρχει τέτοιος κίνδυνος
- ☐ Έλλειψη πολιτικής καθοδήγησης και στήριξης σχετικά με τις ΚΥΔΣ
- ☐ Έλλειψη στρατηγικής πολιτικής για τις ΚΥΔΣ
- ☐ Έλλειψη καθοδήγησης σχετικά με την εφαρμογή/ανεπαρκή εφαρμογή των πολιτικών για τις ΚΥΔΣ
- ☐ Έλλειψη στρατηγικού σχεδιασμού από τους αγοραστές
- ☐ Έλλειψη ενδιαφέροντος
- ☒ Άλλοι λόγοι (εάν ναι, εξηγήστε παρακάτω)

Άλλοι λόγοι, εξηγήστε:

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Όπως αναφέρεται και ανωτέρω στην παρούσα, αναφορικά με την ποιοτική διάσταση της ερώτησης 2.2., ήτοι σχετικά με τις προκλήσεις για την υιοθέτηση των ΚΥΔΣ, οι οποίες καταδεικνύουν κατ' ουσίαν τις αιτίες ύπαρξης των αναφερόμενων προκλήσεων κατά τη χρήση κοινωνικών παραμέτρων στις δημόσιες συμβάσεις, σημειώνεται ότι δυνάμει της ΚΥΑ 70362/ 2021, δεν περιλαμβάνονταν σχετικό πεδίο στον Πίνακα 1 περί των ποιοτικών στοιχείων εφαρμογής κανόνων δημοσίων συμβάσεων, τα οποία όφειλαν να υποβάλουν οι υπόχρεοι φορείς στην ΕΑΔΗΣΥ. Ως εκ τούτου, δεν υφίστανται κατά την τριετία αναφοράς ποιοτικά στοιχεία σχετικά με την ερώτηση 2.2.

Αναφέρατε τις βέλτιστες πρακτικές που αποσκοπούν στην ενθάρρυνση της χρήσης ΚΥΔΣ. Παραθέστε σύνδεσμο προς κάθε έγγραφο διαθέσιμο στο κοινό σχετικά με τα θέματα που αναφέρατε.

το πολύ 5000 χαρακτήρες

3. Δημόσιες συμβάσεις καινοτομίας

Μια καινοτόμος λύση ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1.22 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ ως «νέο ή σημαντικά βελτιωμένο προϊόν, υπηρεσία ή διαδικασία». Σε αυτές περιλαμβάνονται όχι μόνο οι λύσεις που προκύπτουν από την έρευνα και ανάπτυξη, αλλά και οι λύσεις που προκύπτουν από δραστηριότητες, «συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των διαδικασιών παραγωγής, κατασκευής ή κατασκευής, μιας νέας μεθόδου εμπορίας ή μιας νέας οργανωτικής μεθόδου στις επιχειρηματικές πρακτικές, στην οργάνωση του χώρου εργασίας ή στις εξωτερικές σχέσεις».

3.1. Ποια είναι η τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις καινοτομίας στο κράτος μέλος σας;

3.1.1. Πώς αξιολογείτε γενικά τον βαθμό υλοποίησης των δημόσιων συμβάσεων καινοτομίας στη χώρα σας:

Αξιολογήστε με βάση:

- Ύπαρξη ευνοϊκού νομικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις,
 - Ύπαρξη πολιτικών/σχεδίων δράσης για την καινοτομία,
 - Παροχή πρακτικής υποστήριξης στους επαγγελματίες,
 - Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης των συμβάσεων που περιλαμβάνουν πτυχές καινοτομίας,
 - Αποτελέσματα της παρακολούθησης των δημόσιων συμβάσεων καινοτομίας.
-
- ☐ Η εφαρμογή έχει προχωρήσει
 - ☒ Η εφαρμογή βρίσκεται σε εξέλιξη
 - ☐ Η εφαρμογή είναι χαμηλή

Οι γενικοί στόχοι των πολιτικών για τη στήριξη της καινοτομίας επιτυγχάνονται:

- ☐ Ναι
- ☒ Εν μέρει
- ☐ Όχι ακόμη

3.1.2. Μέτρα πολιτικής για την καινοτομία που εφαρμόζονται στο κράτος μέλος σας:

- ☐ Κατευθυντήριες γραμμές για την περιγραφή των δημόσιων συμβάσεων καινοτομίας
- ☐ Εθνική στρατηγική για την ενθάρρυνση των δημόσιων συμβάσεων καινοτομίας
- ☐ Εθνικό σχέδιο δράσης για την υλοποίηση μετρήσιμων στόχων για την προμήθεια καινοτομίας
- ☐ Εθνικός στόχος για την προμήθεια καινοτομίας σε ορισμένους τομείς/σε όλους τους τομείς
- ☒ Παρακολούθηση/υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις καινοτομίας
- ☐ Η ύπαρξη εθνικού κέντρου ικανοτήτων/ειδικών ομάδων εργασίας αναπτύσσουν πολιτικές για τις δημόσιες συμβάσεις καινοτομίας
- ☐ Υποχρεωτική κατάρτιση σχετικά με την προμήθεια καινοτομίας
- ☒ Προαιρετικά προγράμματα κατάρτισης/εκδηλώσεις/εργαστήρια σχετικά με την προμήθεια καινοτομίας
- ☐ Διαδικτυακό εργαλείο πληροφόρησης σχετικά με τη χρήση/τις βέλτιστες πρακτικές που σχετίζονται με τις δημόσιες συμβάσεις καινοτομίας
- ☒ Άλλα μέτρα πολιτικής (εάν ναι, περιγράψτε παρακάτω)

Άλλα μέτρα πολιτικής, περιγράψτε:

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Σύμφωνα με την Εθνική Στρατηγική για τις Δημόσιες Συμβάσεις 2021-2025, όπως αναμορφώθηκε (Β' 862 /06.02.2024), Πυλώνας Γ, Γ2 «Πρωώθηση της επιχειρηματικότητας μέσω των δημοσίων συμβάσεων καινοτομίας», έχει περιληφθεί η Δράση 44 «Εκπόνηση Εθνικού Σχεδίου Δράσης του Κέντρου Αριστείας για τις δημόσιες συμβάσεις καινοτομίας», με επισπεύδον Υπουργείο το Υπουργείο Ανάπτυξης, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη.

https://www.eaadhsy.gr/images/docs/KYA_58305_25_5_2021_Ethniki_Stratigiki.pdf

Ως προς την παρακολούθηση των δημοσίων συμβάσεων καινοτομίας, σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν καταχωρηθεί στο ΚΗΜΔΗΣ Συμβάσεων, ο αριθμός των συμβάσεων που συνήφθησαν δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 31 ν.4412/2016, "Σύμπραξη καινοτομίας" (άρθρο 31 της Οδηγίας 2014 /24/ΕΕ), ήταν για το 2021: 37, με συνολική αξία 7.366.857 ευρώ, 18 για το 2022, με συνολική αξία 1.240.958 ευρώ, και 23 για το 2023, με συνολική αξία 2.962.996 ευρώ.

Η εκπόνηση Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τις καινοτόμες δημόσιες συμβάσεις είναι σε εξέλιξη.

Αναφέρατε τις βέλτιστες πρακτικές που αποσκοπούν στην ενθάρρυνση των δημόσιων συμβάσεων καινοτομίας. Παραθέστε σύνδεσμο προς κάθε έγγραφο διαθέσιμο στο κοινό σχετικά με τα θέματα που αναφέρατε.

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) υλοποίησε κατά την τριετία αναφοράς, επιμορφωτικά προγράμματα σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις καινοτομίας (θεματικός τομέας «Οικονομία και Δημοσιονομική Πολιτική»), τα οποία απευθύνονταν στα στελέχη αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων και αποσκοπούσαν στην αποτελεσματική υποστήριξη της υλοποίησης δημοσίων πολιτικών, μέσω της ενίσχυσης του επιπέδου ικανοτήτων των ως άνω στελεχών κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων καινοτομίας, προσδιορίζοντας το εννοιολογικό περιεχόμενο αυτών (μορφές συμβάσεων καινοτομίας, εργαλεία και τεχνικές προγραμματισμού, σύναψης, εκτέλεσης και χρηματοδότησής τους) <https://www.ekdd.gr/%CE%B5%CF%80%CE%B9%CE%BC%CE%BF%CF%81%CF%86%CF%89%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CF%80%CF%81%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%AC%CE%BC%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1-%CF%87%CF%81%CE%B7%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%BF%CE%B4%CE%BF%CF%84/>

3.2. Βασικές προκλήσεις — Ποιες είναι οι βασικές προκλήσεις για την υιοθέτηση των δημόσιων συμβάσεων καινοτομίας;

- ☐ Έλλειψη επαγγελματοποίησης του προσωπικού στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων
- ☐ Έλλειψη ικανοτήτων του προσωπικού στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων
- ☐ Κίνδυνος ή αντίληψη των αγοραστών του δημόσιου τομέα σχετικά με τον κίνδυνο υψηλότερου κόστους των δημόσιων συμβάσεων
- ☐ Κίνδυνος μη διαθέσιμης προσφοράς στην αγορά ή αντίληψη ορισμένων αγοραστών του δημόσιου τομέα ότι υπάρχει τέτοιος κίνδυνος
- ☐ Κίνδυνος νομικών ενεργειών για διαδικασίες που διεξάγονται εσφαλμένα
- ☐ Έλλειψη καθοδήγησης πολιτικής και στήριξης για την καινοτομία
- ☐ Έλλειψη στρατηγικής πολιτικής για τις δημόσιες συμβάσεις καινοτομίας
- ☐ Έλλειψη στρατηγικού σχεδιασμού από τους αγοραστές
- ☐ Έλλειψη ενδιαφέροντος
- ☒ Άλλοι λόγοι (εάν ναι, εξηγήστε παρακάτω)

Άλλοι λόγοι, περιγράψτε:

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Όπως αναφέρεται και ανωτέρω στην παρούσα, αναφορικά με την ποιοτική διάσταση της ερώτησης 3.2., ήτοι σχετικά με τις προκλήσεις για την υιοθέτηση των δημόσιων συμβάσεων καινοτομίας, οι οποίες καταδεικνύουν κατ' ουσίαν τις αιτίες ύπαρξης των αναφερόμενων προκλήσεων κατά τη χρήση αυτών των συμβάσεων, σημειώνεται ότι δυνάμει της ΚΥΑ 70362/ 2021, δεν περιλαμβανόταν σχετικό πεδίο στον Πίνακα 1 περί των ποιοτικών στοιχείων εφαρμογής κανόνων δημοσίων συμβάσεων, τα οποία όφειλαν να υποβάλουν οι υπόχρεοι φορείς στην ΕΑΔΗΣΥ. Ως εκ τούτου, δεν υφίστανται κατά την τριετία αναφοράς ποιοτικά στοιχεία σχετικά με την ερώτηση 3.2 ανωτέρω.

Αναφέρατε τις βέλτιστες πρακτικές που αποσκοπούν στον μετριασμό των αναφερόμενων ζητημάτων.

το πολύ 5000 χαρακτήρες

IX. Το επίπεδο ανταγωνισμού στις δημόσιες συμβάσεις

1. Παρακολουθείτε το επίπεδο ανταγωνισμού στις δημόσιες συμβάσεις στο κράτος μέλος σας;

Για να αξιολογήσετε, εξετάστε ειδικότερα τα εξής: ποσοστό μεμονωμένων προσφορών, ποσοστό διαδικασιών με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, ποσοστό ακυρωθεισών προσφορών

- ☐ Ναι, παρακολουθείται το επίπεδο ανταγωνισμού
- ☒ Ναι, το επίπεδο ανταγωνισμού παρακολουθείται εν μέρει (δεν είναι πλήρες για όλες τις αγορές δημόσιων συμβάσεων)
- ☐ Όχι, το επίπεδο ανταγωνισμού δεν παρακολουθείται

Εάν η απάντηση στην προηγούμενη ερώτηση είναι ναι, αναφέρετε αν το επίπεδο ανταγωνισμού σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο αναφοράς:

- ☒ Αυξήθηκαν
- ☐

- Παρέμεινε αμετάβλητη;
- Μειώθηκαν

Εάν η απάντηση στην ανωτέρω ερώτηση είναι ναι, παραθέστε βέλτιστες πρακτικές (π.χ.: συμπεριλαμβανομένων των χρησιμοποιούμενων εργαλείων, της μεθοδολογίας, των δεικτών κ.λπ.) το πολύ 5000 χαρακτήρες

Α. Αναφορικά με την εκτίμηση του επιπέδου επάρκειας του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων, επισημαίνεται, ότι χρησιμοποιήθηκαν κατόπιν επεξεργασίας τα διαθέσιμα δεδομένα, σχετικά με τα έτη αναφοράς της τριετίας 2021-2023, όπως αυτά καταχωρούνται στο ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ.

Η επεξεργασία των δεδομένων αφορά στον ποσοτικό προσδιορισμό των δύο εκ των τριών προτεινόμενων δεικτών που είναι διαθέσιμοι, ήτοι την αναλογία των μοναδικών προσφορών επί του συνόλου των προσφορών ανά διαγωνιστική διαδικασία και την αναλογία των διαδικασιών διαπραγμάτευσης χωρίς πρότερη δημοσίευση επί του συνόλου των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν. Κατόπιν αποστολής και επεξεργασίας των σχετικών αναφορών από τις αρμόδιες υπηρεσίες (υπόχρεοι φορείς του Πίνακα 6) κατ' εφαρμογή των προβλεπόμενων στην ΚΥΑ 70362, τα αποτελέσματα των μοναδικών προσφορών των ετών 2021, 2022 και 2023 έχουν ως κάτωθι: όσον αφορά στο 2021 η αναλογία των μοναδικών προσφορών στο κατ' εκτίμηση σύνολο των άνω των ορίων συμβάσεων που υπεγράφησαν και συμπεριλαμβάνουν επεκτάσεις και τροποποιήσεις, ανέρχεται σε ποσοστό 18,44%, το οποίο συνάδει με την αντίστοιχη στατιστική μέτρηση που αφορά στην υπολογισθείσα αναλογία ανεξάρτητου δείγματος (υπόχρεοι φορείς συμπλήρωσης του Πίνακα 1) το οποίο περιήλθε στην ΕΑΔΗΣΥ (17,13%).

Το 2022 η αναλογία των μοναδικών προσφορών στο κατ' εκτίμηση σύνολο των άνω των ορίων συμβάσεων που υπεγράφησαν, ανέρχεται σε ποσοστό 14,25 %, το οποίο συμφωνεί με την αντίστοιχη στατιστική μέτρηση που αφορά στην υπολογισθείσα αναλογία ανεξάρτητου δείγματος (για το ίδιο έτος) που περιήλθε στην ΕΑΔΗΣΥ (13,34%). Το 2023 η αναλογία των μοναδικών προσφορών στο κατ' εκτίμηση σύνολο των άνω των ορίων συμβάσεων που υπεγράφησαν, ανέρχεται σε ποσοστό 13,14%, το οποίο συνάδει με την αντίστοιχη στατιστική μέτρηση που αφορά στην υπολογισθείσα αναλογία δείγματος, το οποίο περιήλθε στην ΕΑΔΗΣΥ (13,56%). Αναφορικά με την αναλογία των διαδικασιών διαπραγμάτευσης χωρίς πρότερη δημοσίευση επί του συνόλου των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν στο πλαίσιο διενέργειας διαγωνιστικής διαδικασίας συμβάσεων άνω και κάτω των ορίων, τα αποτελέσματα κατόπιν επεξεργασίας των δεδομένων του ΚΗΜΔΗΣ Συμβάσεων έχουν ως εξής: το 2021 το ποσοστό των συμβάσεων επί του συνόλου των ανατιθέμενων συμβάσεων του ιδίου έτους που συνήφθησαν κατόπιν διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσιότητα (άρθρα 32/269 ν. 4412/2016), ήταν 3,15% (6.902 / 218.960) με ποσοστό της τάξης του 5,85%, όσον αφορά την αξία των εν λόγω συμβάσεων επί της ετήσιας συνολικής αξίας. Το 2022 τα αντίστοιχα ποσοστά ήταν 2,74% με ποσοστό 5,39% επί της συνολικής αξίας των υπογεγραμμένων συμβάσεων του έτους (2022), ενώ το 2023 οι αντίστοιχες μετρήσεις ήταν 3.098% με ποσοστό 5 % επί της συνολικής ετήσιας αξίας.

Εάν ληφθούν υπόψη τα αντίστοιχα στοιχεία του 2020, ήτοι 3,39% (7.285/214.643) με ποσοστό 5,42% επί της συνολικής αξίας (435.883.191/ 8.036.873.402), παρατηρούμε ότι το ποσοστό του 2020 που αφορά στις ανατιθέμενες συμβάσεις του ιδίου έτους κατόπιν εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 32/269 επί του συνόλου των συναφθεισών συμβάσεων, παρουσιάζεται κατά 39,4 μ.β. μεγαλύτερο από τον μέσο όρο της περιόδου 2021-2023 (2,995%), δηλαδή απομειωμένο (σε σχέση με την πρότερη τιμή του) κατά 11,62%, γεγονός που οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η επόμενη χρονικά τριετής περίοδος παρίσταται κατά μέσο όρο βελτιωμένη σε σχέση με το προηγούμενο της τριετίας έτος (2020), ως προς τον συγκεκριμένο δείκτη αξιολόγησης.

Εάν παρόλα αυτά συμπεριλάβουμε στην αξιολόγηση το πλήθος των απευθείας αναθέσεων (άρθρα 118 /328 ν.4412/2016, βλ. ΚΗΜΔΗΣ Συμβάσεων) κατά τη διάρκεια της τριετίας και λαμβάνοντας υπόψη τις άνω και κάτω των ορίων συναφθείσες συμβάσεις, παρατηρούμε ότι η τάση της πρακτικής των απευθείας αναθέσεων, δεν παρουσιάζει ιδιαίτερες διακυμάνσεις. Αν εστιάσουμε στα στοιχεία των ετών 2021, 2022 και 2023 (65,13%,71,8% και 73,31% αντίστοιχα), το πλήθος των απευθείας ανατιθέμενων

συμβάσεων, ως προς το πλήθος των συνολικών συμβάσεων, παραμένει σε ποσοστιαίους όρους σταθερά υψηλό.

Β. Ως προς τα επίπεδα ανταγωνισμού επισημαίνεται ότι τα έτη 2021 – 2022 ίσχυαν ειδικά μέτρα, λόγω της πανδημίας Covid- 19. Εν προκειμένω αναφέρονται τα ακόλουθα:

- η πρωτοβουλία της ΕΑΔΗΣΥ για τη συμπερίληψη πεδίου στο ΚΗΜΔΗΣ σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις που άπτονται αναθέσεων του Covid- 19 <https://www.eaadhsy.gr/index.php/>

-η έκδοση της Κατευθυντήριας Οδηγίας 24/2020 «Ειδικά ζητήματα ανάθεσης και διαχείρισης δημοσίων συμβάσεων, στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της υγειονομικής κρίσης του ιού COVID-19, καθώς και των μέτρων για την αποτροπή της διασποράς του»

<https://diavgeia.gov.gr/doc/%CE%A8%CE%9F%CE%970%CE%9F%CE%9E%CE%A4%CE%92-%CE%A6%CE%947?inline=true>

- η ανάρτηση, στον ιστότοπο της ΕΑΔΗΣΥ, των συναφών Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής <https://www.eaadhsy.gr/index.php/m-foreis/m-genikes-odigies?>

2. Δρομολογήσατε/ολοκληρώσατε ολοκληρωμένη ανάλυση των κύριων αιτίων της έλλειψης ανταγωνισμού στην αγορά δημόσιων συμβάσεων κατά την τρέχουσα περίοδο αναφοράς;

- ☐ Ναι, κατά την τρέχουσα περίοδο αναφοράς ξεκίνησε/ολοκληρώθηκε ολοκληρωμένη ανάλυση των κύριων αιτίων της έλλειψης ανταγωνισμού
- ☐ Όχι, δεν δρομολογήθηκε/ολοκληρώθηκε ολοκληρωμένη ανάλυση των κύριων αιτίων της έλλειψης ανταγωνισμού κατά την τρέχουσα περίοδο αναφοράς.
- ☐ Όχι, δεν ξεκίνησε/ολοκληρώθηκε ολοκληρωμένη ανάλυση των κύριων αιτίων της έλλειψης ανταγωνισμού κατά την τρέχουσα περίοδο αναφοράς, δεδομένου ότι το επίπεδο του ανταγωνισμού είναι ικανοποιητικό

3. Ποιοι τομείς επηρεάζονται περισσότερο από τον χαμηλό ανταγωνισμό;

Απαριθμήστε τους σχετικούς τομείς:

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Ως προς το ερώτημα σχετικά με τους πιο ευάλωτους τομείς, όσον αφορά στην ανάπτυξη του ανταγωνισμού, επισημαίνεται ότι ελήφθησαν υπόψη οι κάτωθι παραδοχές :

1. Οι Πίνακες 1 και 2 αφορούν στην επίδοση των φορέων ΟΤΑ, Υγείας (ΟΚΑ-Πίνακας 1), Κεντρικής Διοίκησης και Λοιπών φορέων.
2. Ο Πίνακας 1 περιλαμβάνει τις επιδόσεις των ΟΚΑ και των νοσοκομείων τόσο ξεχωριστά, όσο και στο σύνολό τους, με ειδικό βάρος υπολογισμού τον αριθμό των συμβάσεων άνω των ορίων που οι εν λόγω φορείς ανέθεσαν κατά τη διάρκεια του 2023.
3. Τα στοιχεία του Πίνακα 1 αφορούν στα στοιχεία του δείγματος του 2023 που περιήλθε στην ΕΑΔΗΣΥ (132 φορείς), ενώ ο Πίνακας 2 περιλαμβάνει στοιχεία τριετίας (2021-2023) από το ΚΗΜΔΗΣ Συμβάσεων, όσον αφορά στον ευρύτερο πληθυσμό επί τη βάσει των σχετικών καταχωρήσεων στο σύστημα (βλ. σχετική επεξήγηση*).
4. Για την εξαγωγή συμπερασμάτων χρησιμοποιήθηκαν τρεις δείκτες, ήτοι η αναλογία των μοναδικών προσφορών στο σύνολο των διαγωνισμών (του δείγματος) άνω των ορίων που διενεργήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου (2023) (Πίνακας 1) και οι αναλογίες των απευθείας αναθέσεων και των διαγωνισμών με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσιότητα για την τριετία 2021-2023 (Πίνακας 2),σε συμφωνία με τις υποδείξεις του παρόντος εγγράφου (EU Survey), καθώς και την εν γένει μεθοδολογία ελέγχου που διενέργησε το Ελεγκτικό Συνέδριο (έκθεση ελέγχου 4/2023).
- 5.Ως προς τη φερεγγυότητα των συμπερασμάτων, επισημαίνεται ότι η αποτίμηση του δείγματος βασίζεται σε διαθέσιμα στοιχεία που αφορούν στις μοναδικές προσφορές. Ως προς τούτο, τα συμπεράσματα της αξιολόγησης δεν διαφοροποιούνται ιδιαίτερα εάν ληφθούν υπόψη οι διαγωνισμοί με τρεις προσφέροντες. Παρά ταύτα, δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τις περιπτώσεις διαγωνισμών, οι οποίοι ανατέθηκαν κατόπιν υποβολής δύο ή περισσότερων των τριών προσφορών.

Επίσης, τονίζεται ότι τα ποσοτικά δεδομένα των δύο Πινάκων (1 και 2) εστιάζουν σε μη ταυτόσημες χρονικές περιόδους (μονοετής εν. τριετούς) και αφορούν σε διαφορετικά μεγέθη: το σύνολο των φορέων (ήτοι στοιχεία από το ΚΗΜΔΗΣ Συμβάσεων που αφορούν σε όλους τους φορείς), έναντι ενός υποσυνόλου (ήτοι στοιχεία από δείγμα 132 φορέων). Επίσης, η αναλογία των διαγωνισμών που ανατέθηκαν κατόπιν υποβολής μοναδικής προσφοράς επί του συνόλου των αναθέσεων των φορέων του Πίνακα 1 σε ετήσια βάση, δεν περιλαμβάνει τις αντίστοιχες πληροφορίες που αφορούν σε διαγωνισμούς εκτιμώμενης αξίας μικρότερης των Ευρωπαϊκών κατωφλίων που έλαβαν χώρα κατά την ίδια χρονική περίοδο (συμπεριλαμβανόμενων και των απευθείας αναθέσεων), γεγονός που θα επηρέαζε αρνητικά τα ποσοστά των φορέων του Πίνακα 1.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΜΟΝΑΔΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΣΕ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023 ΑΝΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ
ΟΤΑ 11,86%
ΥΓΕΙΑ (ΟΚΑ,ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ) 4,41%
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ 12,61%
ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ 15,15%

Αναφέρετε άλλους σχετικούς παράγοντες (για παράδειγμα περιφέρειες, περιοχές, επίπεδο διοικητικού επιπέδου, είδος αγοραστή του δημόσιου τομέα, ημερολογιακή περίοδος):

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Αναφορικά με την εκτίμηση του επιπέδου του ανταγωνισμού (Πίνακας 2), όσον αφορά στους τομείς της Γενικής Κυβέρνησης, σε σχέση με τις εν γένει διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, χρησιμοποιήθηκαν τα δεδομένα της τριετίας αναφοράς από τις καταχωρήσεις στα σχετικά πεδία του ΚΗΜΔΗΣ Συμβάσεων, επί τη βάσει της διαθέσιμης κατηγοριοποίησης φορέων του υποσυστήματος και με βασικό εργαλείο αξιολόγησης των τομέων που υστερούν ως προς τα παραγόμενα ποσοτικά αποτελέσματα, αναφορικά με τον αριθμό των απευθείας αναθέσεων και των διαδικασιών διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση. Συναφώς, το ρυθμιστικό πλαίσιο των εν γένει απευθείας αναθέσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4782/2021, περιλαμβάνει την περίπτωση της απευθείας αναθέσεων συμβάσεων μικρής οικονομικής αξίας (άρθρα 118, 118Α και 328, όπως διαμορφώθηκαν με τα άρθρα 50, 51 και 128 του ν. 4782/2021, αντίστοιχα) και τη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης (άρθρα 32 και 269 του ν. 4412/2016. Σύμφωνα με τους κάτωθι πίνακες οι φορείς υγείας παρουσιάζουν τα μεγαλύτερα ποσοστά απευθείας αναθέσεων των άρθρων 118/328, 32/269 του ν. 4412/2016.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2- Απευθείας αναθέσεις (αρθ. 118/328 ν. 4412/2016) & Συμβάσεις με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσιότητα (αρθ.32/269 ν.4412/2016)

ΦΟΡΕΙΣ ΥΓΕΙΑΣ		ΦΟΡΕΙΣ ΟΤΑ	ΦΟΡΕΙΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΩΝ ΑΡΧΩΝ				
2021	147	1399	323	446
2022	148	1411	305	471
2023	150	1410	307	440
ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΜΕ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΑΝΑΘΕΣΗ (αρθ.118/328 ν.4412/2016)				
2021	33.184	71.938	19.612	17.876
2022	38.320	84.267	21.506	21.263
2023	42.736	88.396	26.177	22.011

ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΑΝΑΘΕΣΕΙΣ ΑΝΑ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ

2021	226	51	61	40
2022	259	60	71	45
2023	285	63	85	50

ΑΞΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΑΡΘ.118/328 Ν.4412/2016

2021	271.676.414	742.466.867	236.918.578	329.220.383
2022	340.834.600	902.317.743	359.717.881	390.109.730
2023	369.530.742	973.488.802	798.282.406	371.870.852

ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

2021	913.920.167	3.825.621.990	2.724.619.300	3.711.049.631
2022	1.059.762.096	4.827.808.921	2.958.741.071	2.949.777.725
2023	1.384.580.668	6.676.997.102	4.484.875.274	4.277.811.853

ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΑΞΙΑΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΑΝΑΘΕΣΕΩΝ (αρθ. 118/328 ν. 4412/2016)

2021	30%	19%	9%	9%
2022	32%	19%	12%	13%
2023	27%	15%	18%	9%

ΦΟΡΕΙΣ ΥΓΕΙΑΣ ΦΟΡΕΙΣ ΟΤΑ ΦΟΡΕΙΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΩΝ ΑΡΧΩΝ

2021	85	373	30	72
2022	89	375	31	84
2023	91	380	43	90

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΜΕ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ (αρθ.32/269 ν.4412/2016)

2021	1443	4285	475	699
2022	1197	3817	449	851
2023	1378	4735	423	1041

ΑΝΑΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΑΡΘ. 32/269 Ν. 4412/2016 ΑΝΑ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ

2021	17	11	16	10
2022	13	10	14	10
2023	15	12	10	12

ΑΞΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΑΡΘ.32/269 Ν.4412/2016

2021	32.952.751	305.711.167	227.587.046	87.901.974
2022	42.480.963	367.143.055	99.051.736	144.861.576
2023	44.925.999	322.512.743	68.693.012	405.668.480

ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

2021	913.920.167	3.825.621.990	2.724.619.300	3.711.049.631
2022	1.059.762.096	4.827.808.921	2.958.741.071	2.949.777.725
2023	1.384.580.668	6.676.997.102	4.484.875.274	4.277.811.853

ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΑΡΘ. 32/269 Ν. 4412/2016

2021	4%	8%	8%	2%
2022	4%	8%	3%	5%
2023	3%	5%	2%	9%

	ΦΟΡΕΙΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΟΤΑ	ΦΟΡΕΙΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΑΝΑΘΕΣΕΩΝ ΤΩΝ αρθ. 118/328 και 32/269 ν.4412/2016 ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΑΝΑΘΕΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΩΝ ΑΡΧΩΝ				
2021	33%	27%	17%	11%
2022	36%	26%	16%	18%
2023	30%	19%	19%	18%

4. Ποιες είναι οι κύριες αιτίες για τη μείωση του ανταγωνισμού;

- ☐ 1. Διάρθρωση της αγοράς (π.χ. μέγεθος της αγοράς)
- ☐ 2. Συγκέντρωση της αγοράς στους σχετικούς τομείς
- ☐ 3. Επαναλαμβανόμενος, ιδιαίτερα χαμηλός αριθμός προσφερόντων λόγω (εάν ναι, διευκρινίστε κατωτέρω):
- ☐ 4. Χαμηλή ελκυστικότητα της αγοράς δημόσιων συμβάσεων, ιδίως (εάν ναι, διευκρινίστε κατωτέρω):
- ☐ 5. Αντιανταγωνιστικές πρακτικές της αγοράς (συμπαιγνίες)
- ☒ 6. Άλλοι λόγοι (εάν ναι, διευκρινίστε παρακάτω)

6. Άλλοι λόγοι, διευκρινίστε:

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Γεωγραφικοί περιορισμοί, οι οποίοι πηγάζουν ιδίως από τον νησιωτικό χαρακτήρα της Ελλάδας.

Παραθέστε σύνδεσμο προς κάθε έγγραφο διαθέσιμο στο κοινό σχετικά με τα θέματα που αναφέρατε:

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού προέβη στην έκδοση Οδηγού για αναθέτουσες αρχές, με τίτλο « ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ ΣΥΜΠΑΙΓΝΙΑΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΣΕ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ» (Απρίλιος 2022)
<https://www.epant.gr/enimerosi/dimosieyseis/odigoi/item/570-odigos-gia-anathetouses-arxes.html>

Χ. Συμπληρωματικές πληροφορίες

Παρακαλείστε να παράσχετε οποιαδήποτε άλλη πληροφορία θεωρείτε σχετική:

το πολύ 5000 χαρακτήρες

Ως προς τις επιλογές της ερώτησης 1 Ενότητας IV:

Α. Βάσει του δείγματος ΚΥΑ 70362, ως προς τις επιλογές του Πίνακα 1 της ΚΥΑ 70362 που δεν εντάσσονται σε συγκεκριμένη επιλογή στο πλαίσιο της ερώτησης 1:

Αναδείχθηκε ως πρόβλημα ο προγραμματισμός ετήσιων αναγκών, σε ποσοστό 9,7% (αιτίες: έλλειψη προσωπικού και οργάνωσης ποσοστό 40%, έλλειψη γνώσεων και δεξιοτήτων, 14,4%, έκτακτες ανάγκες και έλλειψη πιστώσεων, ποσοστό 33%).

Ως προς τον προσδιορισμό των προδιαγραφών, ως πρόβλημα εμφανίζεται σε ποσοστό 8,6% των απαντήσεων, με κύρια αιτία του προβλήματος, την έλλειψη γνώσεων και δεξιοτήτων (56%).

Ο καθορισμός των κριτηρίων επιλογής και ανάθεσης αναδείχθηκε σε ποσοστό 2,3% επί του συνόλου των επιλογών ως πρόβλημα, λόγω έλλειψης γνώσεων και δεξιοτήτων (62,5%).

Ως προς τις επιλογές της ερώτησης 1 αναφέρονται :

Επιλογή 1: σημειώνεται ότι η συναφής παράμετρος «έρευνα αγοράς» του Πίνακα 1 της ΚΥΑ 70362 επιλέχθηκε σε ποσοστό 3,8% ως πρόβλημα (κύρια αιτία η έλλειψη γνώσεων/ δεξιοτήτων, 38,5%)

Επιλογή 2 της ερώτησης: σύμφωνα με το δείγμα, 3,6 % των απαντήσεων αφορά στον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, ενώ 6,4% των απαντήσεων του δείγματος επέλεξαν τον «έλεγχο κατάτμησης» ως πρόβλημα. Ως εκ τούτου, ποσοστό 10% των απαντήσεων του δείγματος ανέδειξε την εκτίμηση της αξίας της σύμβασης ως πρόβλημα. Ως προς (επιμέρους) επιλογές που τίθενται στην επιλογή 2, δεν έχει επιλεγεί ειδικότερο πεδίο, καθώς η ΚΥΑ 70362 έθετε ερώτημα σχετικά με την ύπαρξη προβλήματος, ως προς τον υπολογισμό της αξίας / τον έλεγχο κατάτμησης, συνεπώς δεν είναι δυνατόν να εξαχθούν συμπεράσματα ως προς την σκόπιμη υποεκτίμηση της αξίας των συμβάσεων ή την τεχνητή κατάτμηση αυτών. Κύρια αιτία του προβλήματος, όπως προκύπτει από το δείγμα ΚΥΑ 70362, αποτελεί η έλλειψη γνώσεων και δεξιοτήτων (23%).

Επιλογή 6 : απαντήθηκε σε ποσοστό 0,43% του συνόλου των απαντήσεων του δείγματος, με κύρια αιτία την έλλειψη γνώσεων και δεξιοτήτων (33,6%).

Β. Πλέον των ανωτέρω:

Σύμφωνα με τις ειδικές εκθέσεις που δημοσιεύει το Ελεγκτικό Συνέδριο, αρμόδιο για τον προσυμβατικό έλεγχο δημοσίων συμβάσεων των οποίων η προϋπολογιζόμενη δαπάνη υπερβαίνει τα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 324 ν. 4700/2020 (ΦΕΚ Α' 127), ως ισχύει :

Επιλογή 4 : αναφέρεται η υπ' αριθμ. 8/2022 ειδική έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για το έτος 2021 <https://www.elsyn.gr/sites/default/files/>

Και οι υπ' αριθμ. 6/2023 και 7/2023 ειδικές εκθέσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου (περίοδος αναφοράς 1.1.2022 έως 30.6.2023):

<https://www.elsyn.gr/sites/default/files/>

Ως προς την επιλογή 6 της ερώτησης 1 αναφέρεται ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του δείγματος ΚΥΑ 70362 σε 3 περιπτώσεις οι υπόχρεοι φορείς απάντησαν θετικά στη σχετική επιλογή της («αδήλωτη σύγκρουση συμφερόντων»), ενώ σύμφωνα με τα στοιχεία που κοινοποιήθηκαν στην ΕΑΔΗΣΥ κατά την τριετία αναφοράς από τις αναθέτουσες αρχές, δηλώθηκε τέτοια κατάσταση σε 17 περιπτώσεις και ειδικότερα : 4 το 2021, 12 το 2022 και 1 το 2023.

Ως προς την επιλογή 7, αναφέρονται τα δεδομένα σχετικά με τις περιπτώσεις χορήγησης αρνητικής (ή εν μέρει αρνητικής) γνώμης της ΕΑΔΗΣΥ (κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ ν. 4412/2016).

Σημειώνεται ότι, κατ' έτος, εκδόθηκαν από την ΕΑΔΗΣΥ (για το σύνολο των νομικών βάσεων των άρθρων 32 και 269 ανωτέρω): το 2021: 101 γνώμες, το 2022: 110 γνώμες και το 2023: 136 γνώμες.

Αρνητικές/ Εν μέρει αρνητικές γνώμες ανά νομική βάση:

- άρθρο 32.2.α, 269.α ν. 4412/2016 (προηγούμενα άγωνα διαδικασία/ μη κατάλληλες προσφορές) : το 2021: 6, το 2022: 3, το 2023: 2

- άρθρο 32.2.γ, 269.δ ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα) : 2021: 13, 2022: 12, 2023 : 9

- 32.2.β υποπ. ββ, 269.γ. ν. 4412/2016 (απουσία ανταγωνισμού για τεχνικούς λόγους) : 2021 : 1, το 2022: 1 περίπτωση.

- 32.2.β υποπ. γγ ν. 4412/2016 (αποκλειστικά δικαιώματα): το 2021 :1 περίπτωση

<https://www.eaadhsy.gr/index.php/m-gnomes/apofaseis>

Επιπλέον, βάσει των ευρημάτων των δειγματοληπτικών ελέγχων ΕΑΔΗΣΥ κατά την τριετία αναφοράς,

τα κύρια προβλήματα αφορούσαν (βάσει συχνότητας εμφάνισης): «Προσδιορισμός αντικειμένου σύμβασης» (33.3%) και «Δημοσίευση» (47.05%).

Από τις υποβληθείσες στην ΕΑΔΗΣΥ καταγγελίες κατά την τριετία αναφοράς οι οποίες αξιολογήθηκαν, συνολικά 205, προκύπτει ότι κατά το στάδιο ερώτησης 1 η πλειονότητα των προβλημάτων αφορά τον «Καθορισμό κριτηρίων επιλογής και ανάθεσης» (68.5% συχνότητα εμφάνισης προς το σύνολο των καταγγελιών που αξιολογήθηκαν) και την «Επιλογή Διαδικασίας» (68% συχνότητα εμφάνισης κατά τα ανωτέρω).

Contact

GROW-C2@ec.europa.eu